

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1936.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: DR. VÁRNAY ELEMÉR

MI LESZ?

Mit hoz Európa számára a jövő, mikor kezdődnek a döntő jellegű katonai műveletek és hol lesz a nagy összecsapás? Mindezekre a kérdésekre vonatkozólag a világsajtóban már megszámlálhatatlan cikk látott napvilágot. Megszólaltak a leghíresebb közírók, politikusok, nemzetgazdászok, a legkülönbözőbb szempontok figyelembe vételével próbálta már meg a sajtó taglalni ezt a rejtélyes problémát, de bevilágítani a jövőbe, az események alakulását még csak megközelítő pontossággal megállapítani mindeddig nem tudta senki. Titokzatos fátyol borítja a jövőt, nem-hogy bizonyosságokról, de még fél bizonyosságokról sem tudunk beszélni ezekben a sorsdöntő időkben. Hogy milyen hiábavaló minden jóslatgatói kísérlet, misem bizonyítja jobban, mint az orosz—finn háború, amely az angol—francia—német ellenségeskedések megkezdése után keletkezett és most is a legelkeseredettebben dühög.

Az egész világon hat hónappal ezelőtt még nem akadt egyetlenegy ember, aki megjósolta volna, hogy a nagy fronton csend lesz s Finnországban vívják meg majd az összes technikai eszközök harcbevételével az igazi háborút. Azt meg tisztára örültek nyilvánították volna, aki azt merészelt volna mondani, hogy ebben az északi háborúban nem vesznek majd részt sem a franciák, sem az angolok, sem a németek, az lényegében elszigetelt marad. Mint láthatjuk, egy világháború fejleményeit teljesen lehetetlen kiszámítani, mert egyetlen tett, egyetlen ember elhatározása felborítja a várható események minden logikai rendjét. A háború kifejlését illetőleg tehát minden elméleti spekuláció még ingatagabb talaj, mint a tőzsde, ahol pillanatok alatt alakulhatnak ki a legmegdöbbentőbb események. És ezen nincs mit csodálkoznunk, mert a hadviselési taktika is elsősorban a váratlanságokkal számol. Azé a győzelem reménye, aki a legváratlanabb helyen, időben és a legváratlanabb körülmények között tud meglepetéseket okozni.

De ha már így áll a kérdés, akkor talán nem lesz érdektelen tudomásul venni egy katona megállapításait, aki ha jósl is, mindenestre a leglogikusabban tudja megérzéseit a sztratégia lényeges lehetőségeivel összeegyeztetni. Az elmúlt világháborúban nemigen vezércikkettek a hadsereg kitűnőségei. Akkoriban az volt a vélemény, hogy a katonák a kardot forgassák és ne a tollat. Ma azonban ezen szempontot illetőleg is nagyot változtak az idők. A hadsereg vezetői szívesen nyilatkoznak meg a sajtó hasábjain, a mint azt Brauchitsch és más tábornokok cikkeiből is látjuk. Hasonlóan közlékenyek az angol és francia hadsereg magasrangú tisztjei is. A közelmúltban Duval generális írt végtelenül érdekesen a háború várható tavaszi fejleményeiről. Lássuk, mit mond? Egy generális nézetei már különleges megalapozottságuknál fogva is megérdemlik a figyelmet.

Duval a mostani helyzeti adottságokból indul ki és megállapítja, hogy Hitler eddigi télen-sége semmiesetre sem zavar vagy határozatlanság eredménye. Elég megállapítani azt a tényt, hogy eddig szokatlanul kemény tél volt. A tél pedig úgyszólván lehetetlen akadály a modern háború megvívásában. A finn háború nem számít. Mert azt az oroszok olyan hazárd nézetlással vívják, amilyen áldozatokat sem a németek, sem a szövetségesek nem vállalhatnak. A modern háború előfeltétele a szép idő és a hosszú napok, hogy az akció kiérhessék. Mindkét ellenfél a háború egész technikai apparátusával rendelkezik. S nagy, döntő ütközetek idején elhatá-

A Balkán-államok egyetlen védekezése a szervezethez

Francia lap elismerő cikke Carol király helyes politikájáról és kormányzásáról

Párisból jelentik: A Temps a délkelet-európai helyzettel foglalkozva az alanti megállapításokat teszi Romániára vonatkozólag:

Ami a Balkán-államokat illeti, egyetlen védekezésük abban állhat, hogy még szorosabban egyesülnek egyrészt, másrészt pedig konszolidálják belső közigazgatásukat. Ezzel kapcsolatban jelenteni kívánjuk, hogy 1939 szeptember 16-ike óta Románia hatalmas erőfeszítéseket tett katonai téren, amennyiben erős védelmi vonalat épített ki határai mentén. Ezenkívül pénzügyi téren is nagy áldozatokat hoztak és a hadfelszerelési költségek jegyzése közel 11 milliárd leiel végződött.

Politikai szempontból pedig a Nemzeti Ujjászülési Front, amelyre a jelenlegi kormányzat támaszkodik, új szabályzatot kapott és most már közvetlen összeköttetésben áll a néptömegekkel. Öfelsege II. Carol király felismerte annak szükségességét, hogy a nép irányítására és nevelésére új alkotmányt kell létesíteni, amelynek segítségével rövid időn belül megvalósult Románia teljes egysége.

A belgrádi Avala-ügynökség jelenti: A jugoszláv lapok leközlük azt a beszélgetést, amelyet Ribbentrop német külügyminiszter folytatott a Németországban tartózkodó jugoszláv újságírókkal, akiket meghívtak, hogy tekintsék meg az ipari központokat. Ribbentrop hangsúlyozta a német—jugoszláv árucseré fontosságát és a következőket jelentette ki:

— Tekintettel arra, hogy Ausztria visszacsatolásával, a cseh és morva protektorátus megteremtésével Németország területi terjeszkedésének problémái megoldást nyertek, Jugoszlávia minden tekintetben teljesen nyugodt lehet és nyugodtan foglalkozhat árucserérgalmi kérdéseinek a szomszéd országokkal való megoldásával.

A külügyminiszter ezután az angol blokád sikertelenségéről beszélt, mert hiszen Németország Szovjetországgal, a Távolkelettel, Kínával és Japánnal könnyen lebonyolíthatja kereskedelmét. Nyilatkozatát végül azzal fejezte be, hogy a békekötés gyorsan bekövetkezhet, ha a német követeléseket kielégítik.

Welles tárgyalásai Párisban

Az amerikai államférfi vasárnap Londonba utazik

Párisból jelentik: Daladier csütörtökön este díszvacsorát adott Welles Sumner tiszteletére. A meghívottak között szerepeltek Murphy, az Egyesült Államok külügyi megbízottja, az amerikai külügyminisztérium európai ügyosztályának vezetője, Chautemps minyettes miniszterelnök, Bonnet igazságügyi miniszter, Champetier de Ribes külügyi államtitkár.

Welles Sumner csütörtökön délután még Champetier de Ribes külügyi államtitkárral is tanácskozott, majd este Daladier vacsorát adott tiszteletére. Az újságírók itt is megpróbálkoztak nyilatkozatra bírni, de a külügyi államtitkár kiterő válaszokat adott. Arra a kérdésre, hogy a mostani tanácskozásai alapján úgy véli-e, hogy jogos a bizakodás, azt felelte, hogy ennek elbírálását Roosevelt elnökre bízta.

A British United Press értesülése szerint Welles

két héttel megrövidíti európai tartózkodását,

hogy jelentést tehessen Roosevelt elnöknek, mielőtt a nagy tavaszi támadás megindulna. Hír szerint Roosevelt ezután felhívást fog intézni a hadviselő felekhez.

Welles csütörtökön délután 5 órakor látogatást tett Daladier miniszterelnöknél, akivel másfél órán át tanácskozott. Welles a lapok tudósítóinak kijelentette, hogy nem tehet semmiféle nyilatkozatot azokról az információkról, amelyeket eddig szerzett. Elmondotta, hogy

Vasárnapig marad Párisban, azután Londonba utazik

és onnan visszajövet Párisban ismét néhány órát fog időzni.

Welles Sumner pénteken délelőtt Jeanneney-el, a szenátus elnökével, majd Herriot a kamara elnökével folytatott tanácskozásokat.

(Rador.)

rozó szerepet játszik a légi flotta, a földön pedig a tankok és egyéb gépezetek. Már pedig rossz időben a repülők hatályos szerepét lehetlenné teszi a köd, a gépi járművek pedig elakadnak a sárban. A nagy csata megindításának főfeltétele tehát a szép idő. Duval nézete szerint ott fog a nagy csata megindulni, ahol erre először lesznek alkalmasak a talaj, valamint a légköri viszonyok. De melyik lesz ez a terep? Sem az északi államok, sem a francia—német határ, sem a Balkán. Ellenben a modern háború követelményeinek minden tekintetben megfelel a kaukázusi távolkeleti front. Duval itt várja a nagy hadműveletek megkezdődését, mert katonailag ez a szakasz a legmegfelelőbb. Természe-

tes vezérkari óvatossággal kijelenti, hogy történhetnek azért meglepetések is, mert a háborúban semmi sem bizonyos.

Ez tehát a generális véleménye arról a kérdésről, hogy tavasszal mi lesz? Így vélekedik a jövő eshetőségeit illetőleg egy katona. De vajon hogyan vélekedik a diplomácia? Welles most fogja befejezni európai tájékozódó útját. Küldetését, mely főleg annak kitapintására irányul, nem lehetne-e a farkasszemet néző ellenfeleket a béke útjára visszatéríteni. Ugyan már hat hónapja háború van, de még nem történt semmi jóvátehető. Talán még lehetne mindent rendezni, mielőtt megtörténik a döntő összecsapás.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

Német repülők öt angol hajót elsüllyesztettek

Sikerés támadás egy francia állás ellen: Megélénkült a tevékenység a nyugati fronton

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A nyugati fronton erős előőrsi tevékenység volt, amelynek során az ellenséges előőrsök között több összetűzés volt. Az egyik német előőrs Forbachtól nyugatra egy francia gépfegyvert zsákmányolt olyan harc után, amelyben a németeknek nem volt veszteségük. Weiler közelében erős tüzelés volt a német és francia előőrsök között.

Ennek során két német katona elesett. Március 6-ról 7-ikére virradó éjszaka német gépek felderítést végeztek Anglia keleti partjai mentén. A német repülőgépek visszatértük alkalmával öt angol hajót részben elsüllyesztettek, részben erősen megrongáltak, annak ellenére, hogy a légelhárító ágyúk heves tűz alá vették a német gépeket, amelyek üldözése angol vadászgépek is felszálltak. Március 8-ára virradó éjszaka angol gépek elszálltak Németország északi és nyugati részei fölött. Az angol gépek egy része egy semleges állam területe fölött is elrepült. Március 8-ikára virradó éjszaka a német gépek ugyancsak felkeresték Anglia keleti partjait és értékes megfigyelésekkel tértek vissza.

A repülőgépek bombát dobtak le több hajóra, amelyek közül többet megrongáltak, vagy elsüllyesztettek. A német gépek sértetlenül tértek vissza. Egy német gép, amely Skócia északi partjain végzett felderítést, elveszettnek tekinthető.

A Havas iroda harctéri jelentésében többek között az alábbiakat mondja: A csütörtöki nap folyamán a Vogezektől keletre

az előőrsök között két összetűzés is volt.

Az erős köd következtében a repülők csaknem teljes téltelenségre kényszerültek. A Vogezek mentén történt előőrsi csatározások helyi jelentőségűek voltak. A harcok során a franciák egy halottat vesztek, a németek egy halott hátrahagyásával visszavonultak és több sebesült katonájukat magukkal vitték.

ANGOL REPÜLŐGÉPEK EGÉSZ LENGYELORSZÁGIG HATOLTAK EL

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium jelentése szerint csütörtökön éjjel az angol katonai repülőgépek tovább folytatták őrjáró és felderítő repüléseiket, mélyen az ellenség területe felett. A repülőgépek eljutottak Lengyelország nyugati részéig és elhaladtak Posen városa fölött. Ez volt az első eset, amikor angol repülőgépek Lengyelország fölé érkeztek.

Anglia keleti partvidéke közelében az America Aurelo nevű 5355 tonnás olasz hajó lángokban áll. Azt hiszik, hogy német repülőgép támadásának esett áldozatul. A legénység egyik tagja meghalt, a többi megmentették.

Londonból jelentik: Csütörtökön este két német repülőgépet több angol repülőgép megtámadott az angol partok közelében. Az egyik német gép a víz szintjének közelébe ereszkedett le, azután majdnem összeütközött az öt üldöző egyik angol géppel, utána hirtelen a magasba tört és a ködben eltűnt. A másik német gépet öt angol repülőgép vette üldözőbe és elkergette az angol partok közeléből.

SKÓCIA KÖZELÉBEN LELŐTT NÉMET REPÜLŐGÉP

A skóciai partok közelében egy lelőtt német repülőgép egyik pilótáját megmentették. Gumicsónakban találtak rá és elbeszélése szerint két társát a hullámok elsodorták.

A Skóciában lelőtt német repülőgépről Londonban a következő jelentést adták ki: Egy Heinckel-rendszerű német repülőgépet több Spitfire-rendszerű angol gép támadott meg. A német gépet csütörtökön délután Aberdeentől keletre öt mérföldnyire lelőtték.

NÉMET VELEMÉNY AZ ANGOL REPÜLŐK „TELJESÍTMÉNYÉRŐL”

Berlinből jelentik: Az egyik angol távirati ügynökség részleteket közölt azokról a repülőgépekről, amelyeket a március 6-ról 7-re virradó éjszaka folyamán Németország fölött megtettek és azt állította, hogy német városok és kikötők felett elrepülve, összesen 16 ezer kilométernyi utat tettek meg. A német hatóságok megállapí-

tása szerint egy angol repülőgép tényleg megjelent Németország legészakibb része fölött, ahonnan nyugat felé fordulva, Flensburg irányában tűnt el. Egy másik repülőgépet Norden mellett figyeltek meg, amely Németország leg-távolabbi, északnyugati részén fekszik.

A többi repülőgépeket Helgoland szigeténél már visszafűzték.

Rendkívül érdekes, hogy az angol repülőgépeknek 16 ezer kilométeres utat kellett tenniük, hogy ilyen „katonai” eredményeket érjenek el.

Csáky magyar külügyminiszter beszéde Benes kísérleteiről

Európai érdek, hogy a régi csehszlovák állam ne támadjon f
Teleki miniszterelnök: „A kisállamok is hozzájárultak az európai civilizációhoz”

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar képviselőházban a Benes-féle csehszlovák propagandával kapcsolatban kérdést intéztek Csáky István gróf külügyminiszterhez, aki a következőképpen válaszolt:

— A Benes-féle csehszlovák propagandát nem szabad túlbecsülni, de nem is szabad figyelmen kívül hagyni. Benes legelőször az Egyesült Államokban kísérletezett sikertelenül, mert Pittsburgban nagy csalódás érte. A háború kitörése után Ossuskynak sikerült Daladier-el megegyezni egy cseh-közből és szlovákokból álló hadsereg felállításában.

Európai érdek, hogy az úgynevezett csehszlovák állam többé ne támadjon fel.

Az Ossusky-Daladier egyezmény, valamint lord Halifax és Benes közötti levélváltások csak katonai technikai kérdésekre vonatkoztak és semmiféle politikai ígéretet nem tartalmaztak. Rendkívül fontos tény, hogy kezdeményezésünkre hatalmas barátainknak sikerült a nyugati nagyhatalmakkal megértetni, hogy

idő előtti ígéretük esetében rendkívül veszedelmes ténnyé tévednének,

mert, ha egy új állam születne terület nélkül, annak következménye egy idő előtti új háború kitörése lenne. A magyar kormány feleslegesnek tartja közbelépni olyan ügyekben, amelyek nem érintik Magyarország érdekeit. Sajnálatos tény azonban, hogy a lengyel menekültek összeköttetésbe léptek a cseh menekültekkel és Sikorski tábornok több megbeszélést folytatott Benessel és egyezményt is kötöttek, amely kölcsönös diplomáciai támogatásra vonatkozik a béketárgyalások idején.

Végül — fejezte be Csáky gróf — a magyar kormány nem hanyagolja el azokat az eszközöket, amelyek alkalmasak a közbelépésre, ha a magyar érdekek veszélyben forognának.

A Times vezércikkben foglalkozik Csáky gróf magyar külügyminiszternek a parlamentben elhangzott nyilatkozatával és megállapítja, hogy az megelégedést keltett nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is. A Benes-Sikorski találkozóra vonatkozó Csáky-féle megállapítással kapcsolatban a Times ezeket írja:

— A támadásnak áldozatul esett két nemzet vezetői erőforrásait egyesítve tervezeteket dolgoztak ki, hogy egyetértésben működjenek a jövőben. Felesleges Csáky grófnak figyelmeztetni a nyugati hatalmakat idő előtti ígéretük megtétele miatt. Lehetséges, hogy Csáky gróf a szlovákok miatt feszélyezve érzi magát, akiket minden különösebb ceremónia nélkül Magyarországhoz csatoltak akkor, amikor felhatalmazást kapott a magyar kormány, hogy határait olyan módon tölthassa ki, hogy a Csehszlovákiában élő magyarok visszakerülhessenek.

A lap végül megállapítja, hogy Csáky gróf kijelentései nem használnak az ügynek és majd, ha elérkezik az idő, amikor a két nyugati demokráta hatalom, amely el van határozva a győzelem kivívására, ez a kérdés is elintézését nyer.

Budapestről jelentik: A községek országos kongresszusának megnyitása alkalmával Teleki gróf miniszterelnök beszédet mondott és leszögezte, hogy a mai súlyos viszonyok között a nem-

A legnagyobb
RÁDIO
szaktizlet.
Részletfizetés, csere.
Néprádió: 3000 lei.
Timisoara, I. Piata
Bratianu

ELECTRON

ELSÜLLYEDT HAJÓK

Londonból jelentik: Egy angol mentőhajó fedélzetére vett 29 tengerészt, köztük három sebesültet, akik egy olasz hajó legénységéhez tartoztak. Ezt az olasz hajót szerdán este az angol partoktól néhány mérföldnyire német repülőgép bombázta és felgyújtotta.

Amszterdamból jelentik: Azt a holland tengeralattjárót, amely összelítkezés következtében elsüllyedt, csütörtökön délelőtt felszínre hozták. A legénység három tagja a szerencsétlenség következtében meghalt.

zet minden erejét az állam rendelkezésére kell bocsátani.

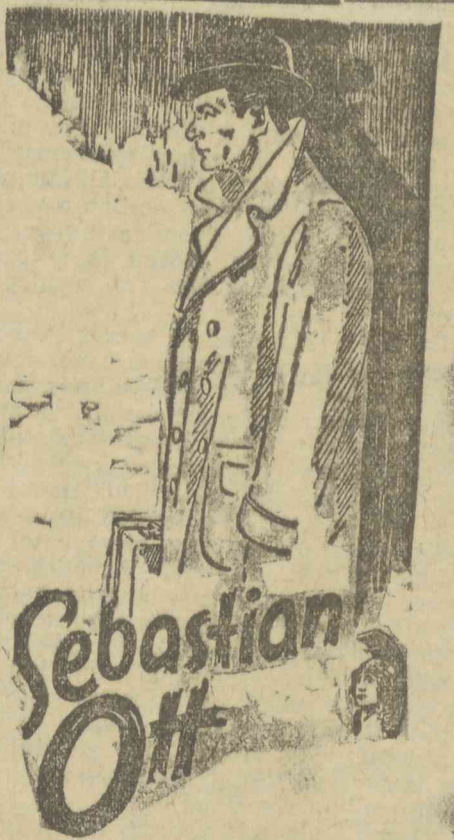
Készen állunk — mondotta — minden pillanatban, minden eshetőségre.

A háború eseményeivel kapcsolatban ezeket jelentette ki:

— A kis államok is hozzájárultak az európai civilizációhoz és Európa legelsőrangúbb népeinek a finneket és a svédeket tartom.

(Rador.)

CAPITOL moziban ma

Sebastian Ott

a nevem

Izgalmas bűnügyi film, a főszerepekben
Willy Forst, Gustav Diesel, Trude Marlen és
Paul Hörbiger

APOLLO moziban ma

Gibraltár

Szenzációs kémfilm, a főszerepekben Vivian
Romance, Erich v. Stroheim és Roger
Duchesne

Tilea Viorel nagykövet Temesvárott

Tilea Viorel londoni nagykövet tegnap felesége kíséretében Zsombolyán keresztül néhány napra hazaérkezett az országba. Baran Coriolan dr. főpolgármester, akit régi személyes barátság fűz a nagykövethoz, eléje utazott Zsombolyára, ahonnan a Simplon-vonattal együtt jött vele Temesvárra. Tilea Viorel és felesége ebédre Baran Coriolan dr. főpolgármester vendégei voltak, majd kora délután autón folytatták útjukat Nagyszeben felé. A nagykövetnek ugyanis édesanyja Nagyszebenben meghalt és Tilea Viorel most a temetésre érkezett haza. Tilea utazása szigorúan magántermészetű és azért sem Zsombolyán, sem pedig Temesvárott semmiféle hivatalos fogadtatás nem volt.

Lejárt a francia - orosz kereskedelmi egyezmény

Párisból jelenti a Rador: A hivatalos lapban közlemény jelent meg, amely figyelmezteti azokat az importőröket, akik orosz származású árúk behozatalával foglalkoznak, hogy a francia-orosz kereskedelmi egyezmény lejárt és nem újították meg. Március 15-től kezdve az orosz származású árúkra, kivéve a petróleumtermékeket, az érvényben lévő vámtarifákat alkalmazzák.

Habzó és nem habzó.

Az igazi szájápolás

az egészséges és erős test alapja. Még ma próbálkozzék meg a NIVEA-fogpasztával. Tisztítja a fogakat és éppen ezért a legideálisabb fogpaszta a dohányzók részére is.

NIVEA

NIVEA

FOGPASZTA

FOGPASZTA

legjobb 2 x naponta.

Stockholmban kovácsolják a finn-orosz békét

Svédország magához ragadta a kezdeményezést. Orosz és finn kiküldöttek érkeztek a svéd fővárosba, hogy közvetlenül tárgyaljanak. Moszkva hajlandó enyhíteni a súlyos feltételeken

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A több, mint három hónap óta dúló északi háborúban jelentős fordulat történt. Svédország, amelynek ügylátszik legnagyobb érdeke, hogy közvetlen közelében elnémuljon az ágyú-zaj, komolynak látszó békeközvetítésbe kezdett és az eddig érkezett hírek szerint úgy az oroszokban, mint a finnekben van hajlandóság leülni tárgyalni a zöld asztalhoz. Ezidő szerint egész Európa figyelmé Stockholmba irányul, mert ott folyik a nagyjelentőségű diplomáciai esemény. Hogy mi történik tulajdonképpen a svéd fővárosban és hogy mik lennének a tárgyalási feltételek, erről még semmit sem lehet tudni. Jellemző a svédok ovatosságára, hogy semmiről nem nyilatkoznak, sőt a külföldi telefonvonalakat is lezárták. A békeközvetítésről, illetve a már megindult tárgyalásokról egymásnak ellentmondó hírek érkeznek és így ma még lehetetlen tiszta képet alkotni. Itt következő tudósításunkban közöljük a nagy hírszolgálati ügynökségek és a világlapok tudósítóinak jelentéseit, amelyek természetesen nem hitelesek, de ezekből valamennyire tájékozódni lehet az északon történő nagyjelentőségű eseményekről.

Az orosz előterjesztés nem ultimátum jellegű

A Havas ügynökség a Stockholmban folyó közvetítési tárgyalásokról a következő jelentést közli: Stockholmban a tárgyalások előkészületei egy héttel ezelőtt megindultak. A tárgyalásokra küldött finn megbízottak két nap előtt utaztak Stockholmba. A finn küldöttségben résztvesz Paasakivi és Vojana volt finn miniszter. Kivülük még két személyiség érkezett meg a svéd fővárosba. A jelentések megállapítják, hogy azoknak a szovjet előterjesztéseknek, amelyek a feltételek egy részét tartalmazzák,

nincsen ultimátum jellegűk.

Finn körökben azonban úgy vélik, hogy az előterjesztett békefeltételek továbbmennek azoknál a feltételeknél, amelyeket a finn kormány elfogadhatatlannak minősített a múlt év őszén lefolyt finn-orosz tárgyalások során.

Ugyancsak a Havas ügynökség jelenti Helsinkiből, hogy Mannerheim tábornok, aki betegségéből már felgyógyult, nem hagyta el Finnországot.

A londoni Reuter ügynökség helsinkii hírei szerint Mannerheim tábornok néhány napon át beteg volt és egyelőre még ma sem hagyhatja el betegszobáját. Mindamellett tegnap hosszabb tárgyalást folytatott a helsinkii francia megbízottal. Úgy tudják különben a semleges katonai körökben is, hogy Vilpuri helyzete komoly, de nem reménytelen.

A finn csapatok három napon keresztül visszavertek minden orosz támadást, amelyet a város ellen intéztek. Hangsúlyozzák katonai körökben, hogy a karéllai földszorosan a helyzet változatlan.

Ritti miniszterelnök és Paasakivi Stockholmba érkeztek.

Berlinből jelentik: A finn-orosz viszályban folyó békeközvetítő tevékenységről mind ellentmondó és homályosabb hírek érkeznek. A Német Távirati Iroda Oslóból érkezett jelentése szerint

a finnek és az oroszok kiküldöttjei tegnap közvetlenül tárgyaltak egymással a béke lehetőségeiről.

A találkozás a svéd kormány közvetítésével jött létre. Svédország hír szerint erőfeszítéseket tett arra, hogy fegyverszünetet hozzon létre. Egyes helsinkii hírek úgy tudják, hogy a finnek Anglia tanácsára szembehelyezkednek a közvetítő javaslatokkal.

Stockholmból pénteken reggel érkezett hírek megerősítik, hogy a svéd közvetítés továbbra is folyamatban van. Svéd körökben minden olyan nyilatkozattól tartózkodnak, amely alkalmas lenne arra, hogy megzavarja a most folyamatban levő közvetítéseket. Illetékes svéd körökben nem titkolják, hogy a szovjet kormány olyan követeléseket terjesztett elő, amelyek meghaladják a finn-orosz ellenségeskedések előtt támasztott orosz követeléseket. Ezek a hírek arról is tudnak, hogy

a tárgyalások holnap, vagy holnapután kezdődnek meg Moszkvában.

Az egyik nagyobb svéd lap munkatársa kérdést intézett a svéd külügyminisztérium magasrangú tisztviselőjéhez, hogy megfelelnek-e a valóságnak azok az orosz békefeltételek, amelyeket a lapok közöltek. A külügyminiszteri tisztviselő válaszában figyelmeztette a közönséget, hogy tanúsítson óvatosságot az elterjesztett hírekkel szemben, mivel azok nagy részt célzatosak és pontatlanok.

Az angol és a francia sajtó szintén részletesen beszámol a közvetítési hírekről. Párisban azonban nem tudnak semmit arról az állítólagos ultimátumról, amelyet a szovjetkormány küldött volna a finn kormányhoz.

LONDON ÉS PÁRIS TOVÁBBI HARCOT TANÁCSOL

A Popolo di Roma helsinkii tudósítója jelenti, hogy a finn fővárosban döntő tanácskozások folynak. Moszkva és Berlin békét ajánl, míg London és Páris a finnek önértékére való hivatkozással

a végsőkig tartó harcot tanácsolja. Stockholm és Osló ugyancsak a békés megoldás mellett foglaltak állást. A szövetséges hatalmak határozott ígéretet tettek arra nézve, hogy a legsürgősebben 15.000 lengyel és 5000 szlovákiai önkéntest küldenek a finn harcterekre francia tisztek vezetésével. Később újabb önkénteseket szállítanak, ezenkívül

200 repülőgép és 200 légléghárító ágyú küldését helyezték kilátásba. Politikai körökben úgy mondják, hogy a viipuri harc hevesége semmilyen sem különbözik a diplomáciai tevékenység hevesességétől.

A SVÉD KÜLÜGYMINISZTER VOLT A KEZDEMÉNYEZŐ

Rómából jelentik: A Telegrafo bővebb részleteket ír azokról a diplomáciai tárgyalásokról, amelyek napok óta folynak úgy Helsinkiben, mint Stockholmban az északi béke helyreállítása céljából. A lap tudósítója szerint Erko volt finn külügyminiszter, aki jelenleg stockholmi finn követ, napokkal ezelőtt találkozott Kollontai aszszonnyal, a szovjet követtel. Nem lehet tudni, hogy ezek a tanácskozások mire vezettek, de bizonyos, hogy

a tárgyalásoknál a svéd külügyminiszter volt a közvetítő.

Ezeket a híreket svéd politikai körökben nem erősítették meg, de nem is cáfolták. Híre terjedt ezenkívül annak is, hogy Paasakivi, ismert finn politikus, aki annakidején a finn kormány megbízásából Moszkvában tárgyalt a szovjetkormány kiküldöttjeivel és Molotovval, a napokban szintén Stockholmba érkezett a finn külügyminisztérium protokollfőnökének kíséretében. Másrészt Dietrich, a német sajtófőnök napokon keresztül, mint ismeretes, Stockholmban tartózkodott, ami arra mutat, hogy az ő ott tartózkodása is ezzel a diplomáciai akcióval volt kapcsolatban. Sokan tudnak arról is, hogy a helsinkii német követ,

Blücher, a napokban beszélgetést folytatott a finn fővárosban Mannerheim tábornok megbízottjával,

Rosembroyer tábornokkal, aki előtt Blücher ismertette a német álláspontot.

AZ OROSZOK FELTÉTELEI

Nagy meglepetést okozott a Paris Soir című francia lap híradása, amely arról számol be, hogy az oroszok felkérésére Svédország elfogadta a közvetítő szerepét egy esetleges orosz-finn békeköz-

(Folytatása a 7-ik oldalon)

Hamar akarsz férjhez menni?
 — Igen.
 — Akkor játszd az Állami Sorsjátékon és gazdag leszel! A többi azután már magától jön.
MÁRCIUS 15. és 18.-án
 vannak az Állami Sorsjáték húzások
VÁSÁROLJON SORSJEGYEKET A
DACIA
 sorsjátékruhája
 ALLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: KÖZPONTI BANK, I. kerület, Alba Iulia-ucca 9. — Telefonszám: 14-45.

WAGNER COSIMA

Tizedik évfordulója közeledik, hogy Wagner Richárd második hitvese, Cosima asszony meghalt. Akik az ő személyével, életével, irásaival foglalkoznak, azok különbözően bírálják el a szent Grál, Bayreuth és a Wahnfried-kastély művészi szempontból megszentelt hagyományok magasztos örököjét. Cosima sokat írt életében és ezt a tevékenységet anyjától D'Agoult grófnétól örökölte, aki több regényt és történelmi művet írt. Az anyai részről nyert szellemi hozomány sokkal jelentékenyebb, mint az, amelyet Cosima atyjától, Liszt Ferenc-től kapott osztályrésziül. Cosima leánykorában francia nevelésben részesült, mert Liszt leányainak nevelését egy szigorú francia nevelőnő, a derék Madame Patersi irányította. Még nem volt Cosima húsz éves, amikor atyja, Liszt Ferenc, értesítette rokoni és baráti körét Cosima leányának Hans von Bülow udvari karnaggyal, a berlini Szt. Hedvig-templomban történt egybekeléséről, 1857 augusztus 18-án. Cosima derék élettársa maradt Bülownak mindaddig, amíg Wagner Richárd iránt érzett erősebb szerelme nem lett urrá szívében és Wagner iránt leküzdhetetlen szenvedélye ennek karjaiba nem sodorta. Egyik napon Cosima váratlanul azzal a kijelentéssel lépte meg férjét, hogy Wagner iránt a triebtscheni magányából, hogy elhagyatottnak érzi magát és kéri, egyezzen bele, hogy őt Cosima néhány napra meglátogathassa. Bülow, aki szintén forró baráti ragaszkodással volt Wagner iránt, gyanútlanul tett eleget neje kérésének és elengedte. Cosima sietve elutazott, hogy soha többé vissza ne térjen Bülowhoz, aki ezen váratlan esemény következtében súlyosan megbetegedett. Cosimának is nehezebb esett ennek a lépésnek a megtétele és sohasem emlékezett meg Bülowról el-

lenszenvesen. Kétségtelen, hogy Cosima első férjét, Bülowot nagyon szerette, második férjét, Wagner Richárdot azonban valósággal bálványozta.

Cosima szigorúan katolikus nevelésben részesült, de amikor Wagnerhez ment nőül, a protestáns hitre tért át. Ami Cosimát művészileg leginkább vonzotta Wagnerhez, az a színpad és az operaszerzés iránti közös rajongásuk volt. Cosima fenkölt lénynek nagyon inyére volt mindaz, amit Wagner páratlan zenedrámái tehetsége magából kisugárzott. Wagner műveinek példátlan lendületessége és magasztossága Cosimában rendkívül nagy visszhangra talált.

Cosima szívesen pendítette meg az érzések húrjait. Erre vallanak azok a levelek, amelyeket II. Lajos bajor királyhoz, Wagner és az ő „jövő zenéjének” fejedelmi védúrához intézett. Ezekben a levelekben Cosima körülrajongja a bajor uralkodót, kinek kegyére Wagner akkoriban feltétlenül reászorult. Ezekben a gyakran szanvedélyesen kicsendülő ömlengésekben képtelen a felségesség úr lábai elé borul Cosima, de ezt mindenkor olyan ügyesen teszi, hogy még a látszatát is eltüntetni annak, mintha a király előtt megalázkodni óhajtana. Leveleiben mindig újból kidomborítja Wagner műveinek sajátos eredetiségét és a művészettörténelemben szinte páratlan voltát és hangsúlyozza a zeneirodalomban való örökértékűségét. Cosima legmagasztosabb lelki vonása második urának, Wagnernek művészetébe vetett rendíthetetlen hite, alkotásai iránti mérhetetlen lelkesülése volt. Pedig Cosimának a nála 24 évvel idősebb Wagnertől gyakran sokat kellett tűrnie, sőt néha az állhatatlan mester egy-egy szerelmi kiruccanása előtt is kénytelen volt szemet hunyni, mint akkor is, amikor Wagner futólag szerelemre gyúlt a szépséges Gauthier Judit iránt. Cosima nem tiltakozott, mert szentül megfogadta, hogy Wagnernek, a nagy zenei varázslónak élte végéig rendíthetetlenül alávetett szolgálója lesz és az is marad. Ezt a fogadalmát Cosima szerette volna híven be is tartani még Wagner holtá után is. A mester halála után ez könnyebb volt, mint életében, mert Wagner élete folyamán — a mester nyeresége és gyakran bántó szókimondása folytán — Cosima sokat szenvedett. Wagner sohasem tudta környezetével felletetni a lipcsei külvárosból való alacsony származását.

Amikor Wagner Velencében örökre lehunyta szemét, akkor Cosima környezete attól tartott, hogy az asszony nem éli túl ezt a súlyos csapást. Cosima asszony Wagner halála napján levágatta hosszú, aranyzöke, elől már ezüstös fehérbe játszó, gyönyörű haját és azt Wagner koporsójába tette, legszívesebben pedig maga is követte volna imádozott férjét a sírba. Nagy kábultságából akkor első

férjének, Bülownak egyúttérző részvétélvára ragadta ki. Bülow saját személyében, mint pianista és karnagy, jelentékenyen propagálta Wagner műzsatermékeit. Münchenben gyakran dirigálta Wagner zenedrámáit, koncertjein pedig részleteket mutatott be azokból. Cosimára csak az a küldetés várt, hogy Wagner alkotásai számára teljes érvényesülést és a siker útját egyengesse, ami azonban a mester hatalmas ellenségeinek kaján irigysége és a tömegek szellemi maradisága folytán nehezen ment. Ezt a feladatot Cosima példázatosan és fényesen oldotta meg. Az összes bayreuthi szereplőknek legodaadóbb tanítómestere, továbbá főrendezője és legfőbb irányítója volt a világhírű Festspiel-nek mindaddig, amíg ebben a magasztos művészi istentiszteletben Siegfried, Cosima kedvelt gyermeke őt fel nem váltotta és átvette Wagner hagyományainak fenséges kultuszát. Cosima asszony mély csengésű, nemes színezetű, bársonyos alt-hangján igazgatta a bayreuthi ünnepi előadásokat. Az összes közreműködőknek tiszteletet és mérhetetlen csodálatot biztosított Wagner alkotásai iránt. Wagner alkotásainak a bálványozása nem csökkent Cosimánál élte utolsó napjáig. Hű házi orvosának, Schweninger tanárnak gondos megfigyelése és hűséges ápolása alatt a sokat betegeskedő Cosima asszony rendkívül magas kort ért el, 93 éves lett. Félíg megvakultan aludt ki életének lángja egy ragyogó tavaszi napon, mint a fáklya, amelynek fénye oltárképet ragyogott be utolsó fellobbanásáig.

Cosima asszony végrendeletében meghagyta, hogy tetemét égessék el, mint Wagner „Istenek alkonya” című zenedrámájában is a tűz emésztje el a holt Siegfriedet és Brünhildát is az hamvasztja el. Arról is ábrándozott egy ízben Cosima asszony, hogy saját hamvait a Wagner sírhantját övező rózsabokrok köré hintsék szét utolsó hódolatként a nagy alkotó szelleme előtt. Ezt a túlzottan elragadtatót kérését nem teljesítették, csupán annyit valósítottak meg, hogy a hamvait tartalmazó urnát Wagner Richárd koporsója mellé helyezték a Wahnfried-kastélybeli óriási névtelen kő alá. Immár tíz éve pihen ott és az idők végtelenségéig alussza örök álmát Cosima asszony, ez a ritka művészi képességekkel megáldott asszony, lángszellemű férje oldalán, akiért a szíve kégett.

Guttman Mihály

IRODALOM

Új költő bemutatkozása

Kempner Magda versel

Mint a görög mondában Vénusz a tengerből, úgy lépett ki hirtelenséggel Kempner Magda poétanő az ismeretlenségből. Más költők úgy csinálják, hogy különböző lapokban és folyóiratokban elszórtan megjelenő verseiket gyűjtik kötetbe, Kempner Magda pedig úgy tett, hogy egyszerre egy könyvnyi költeményt nyújt át az olvasónak és majd csak azután adogatja verseit a szerkesztőségeknek. Mert bizonyos, hogy könyvének megjelenése után az újságok szívesen adnak majd helyet csengő sorainak. Eddig legfeljebb ha a szűkebb családjára tudta róla, hogy versel, de most már az egész magyar népcsaládnak kell róla tudomást szerezni.

Kempner Magda magasan fölötté áll a műkedvelői szinten. Elhivatott költő, akinek van mondanivalója, még pedig sok új mondanivalója. Verselése könnyed, természetes, szókép és hasonlatai eredetiek, nyelvezete törzsszókös. A nagyváradi Grafika által tetszetősen kiállított kötet tartalma önmagát dicséri. Az olvasó, aki szereti a szép versek által adott lelki szórakozást, nem fog csalódní Kempner Magda verseiben.

(K. S.)

A módosi hid előtt történt vasúti szerencsétlenség ügye a katonai bíróság előtt

Az 1937 év december utolsó napján reggel súlyos vasúti szerencsétlenség történt Temesvárott a módosi hid mellett. A torontálkeresztési motoros vonat összeütközött a Búziás felől érkező motorossal. A két motoros összeütközése olyan erővel történt, hogy a motorok azok részét, ahol a vonatok vezetői tartózkodtak darabokra zúzódtak. Szerencsére a többi kocsi nem torlódt meg egymásra és így a szerencsétlenségnek emberélet nem esett áldozatul. A motoros vonatok személyzete és az utasok azonban szinte valamennyien megsebesültek. Igen súlyos volt Stoicu Petru mozdonyvezető sérülése, aki mindkét lábát eltörte. A vizsgálat szerint a szerencsétlenség idején sűrű köd volt és emiatt a pályatesten levő jelzéseket nem lehetett kellően észreven-

ní. A vizsgálát alapján a temesvári katonai bíróság elé került Stoicu Petru mozdonyvezető, Nedelcov Savu, Ileana Leonte és Nistor Petru vasúti tisztviselőkkel együtt. A hadbíróság tárgyalásán Stoicu Petru védelmében Brudariu Adrian ügyvéd utalt arra, hogy a Búziásról érkező vonat vezetője a kapott jelzés után elindította a vonatot a kisodai állomásról és a nagy ködben nem látta, hogy a jelzőkar tilosra áll. A mozdonyvezetőt a külső körülmények folytán nem terheli felelősség és a felmentését kérte. A katonai törvényszék Stoicu Petrut felmentette, de Nedelcovot tízezer, Nistor nyolcezer és Ileanu ötezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. Ezenkívül kötelezte őket, hogy a vasút 71.825 leinyi kárát is megtérítsék.

C O R S O **M O Z G Ó**

második hatalmas filmjét mutatja be március hóban

A HÁROM TESTŐR

Dumas regénye után

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Broadway rózsája

PARAMOUNT HIRADÓ

A védelem

Auschnitt ártatlanságát igyekszik bizonyítani

A vádlott azért vásárolta meg a Steg részvényeit, hogy megmentse a Resicát az összeomlástól! — Szombatra befejeződnek a perbeszédék

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt-per tizenhetedik napi tárgyalásán szólalt fel Radu Rosetti, a védelem első ügyvédje.

Ez az első alkalom, hogy a vádlott védekezhetik — mondotta. — Tulajdonképpen kereskedelmi perrel van itt szó. Auschnittot csalárd ügykezelés miatt állították bíróság elé. Állandóan erről beszéltek, azt azonban nem tudták bizonyítani, hogy rosszhiszeműen járt volna el. Ennek hiányában viszont büncselekmény nem létezik. Ártatlanságáról többi kollégáim beszélnek majd, én a pernek csupán lélektani részével foglalkozom.

Auschnittot, az „embert“, fogom önöknek bemutatni.

— Azt vetették szemére, hogy vagyonát semmiből teremtette elő. Ez nem szégyen, sőt inkább érdem. A dolgok azonban nem egészen így állanak, mert édesapja 1875-ben Galatában már vagyonos ember volt. Auschnitt, miután 1908-ban elvégezte a bécsi kereskedelmi akadémiát, az angol fővárosban vasipari vállalatot alapított. A Resicához nem önként ment, hanem hívták.

A védő ezután felolvastott két levelet, amelyek közül az egyiket a vádlott 1939 augusztusában, míg a másikat 1940 januárjában kapott a Resica egyik igazgatósági tagjától, aki, miután dicsérettel emlékszik meg tevékenységéről, azt tanácsolja, hogy ne veszítse el bizalmát. Radu Rosetti ezután Auschnitttról, az „ember“-ről beszélve azt mondja, hogy ritkán látott valakiben ennyi jóérzést.

A vádlott nagyobb összegeket adományozott kulturális, jótékony intézményekre és egyházakra.

Mindenkit segített, aki hozzáfordult.

— Amikor a Resicához került, első cselekedete az volt, hogy saját fizetését nyolcvan százalékkal leszállította. Hogy jó ember, azt az is bizonyítja, hogy életében még egyetlen adósa ellen sem kért csődöt, sőt ellenkezőleg, támogatta mindazokat a rászorult kereskedőket, akikkel valaha üzleti összeköttetésben állott. Uraim, ez nem bűnöző. Meg kell még mondanom azt is, hogy a háború idején teljesítette kötelességét.

Félórai szünet után Nicoreşteanu elnök Djuvara tanár, volt igazságügyminiszternek adta meg a szót.

— Büntető tárgyaláson vagyunk és a törvényszéknek erős bizonyítékokkal kell rendelkeznie, hogy marasztaló ítéletet hozhasson. A legkisebb kétség, a vádlott javára szolgál. Ma,

Színház

Három előadás lesz vasárnap a Colosseum színháztermében

Hevesy Miklós színgazgató lelkes társulata igen szép siker közepette mutatta be a Lovasparádé című operettjüknél a gyárvárosi sörgyár Colosseum-termében. A közönség egyre nagyobb érdeklődést mutat és rövidesen tett házak tapsolnak majd az előadások szereplőinek. Holnap, vasárnap három előadást tart a társulat. Délután három órakor a Csókos asszony pompás operett van műsoron mérsékelt helyárral, délután hat órakor a Lovasparádé operettnek lesz harmadik előadása rendezés helyárral, míg este 9 órakor a híres Obsitos operettnek lesz a felújítása. Ebben a hangulatos szövegű és dallamgazdag operettben lép a közönség elé Hevesy Miklós igazgató, aki Andris szerepében fogja régi sikereit gyarapítani. A művészi ambícióktól fűtött színészi gárda valóban megérdemli a közönség támogatását.

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután 3 órakor: Csókos asszony. (Mérsékelt helyárral).

Vasárnap délután 6 órakor: Lovasparádé.

Vasárnap este 9 órakor: Obsitos (Hevesy Miklós felléptével.)

amikor az igazi védelem megkezdődhetik, biztosan állíthatom, hogy Auschnitt nem bűnös azokért a cselekedetekért, amelyekért felelősségre vonták. Nagyon elszomorított, hogy nem tapasztaltam tárgylagosságot a vád részéről.

Már a kezdet kezdetén a magánvadás részéről táviratot olvastak fel, amelynek ugyan semmi kapcsolata nincsen az ügygel, de amellyel hatni akartak a törvényszékre és ahogy kezdődött a vád, úgy is folytatódott végig. Uraim, nem rendelkezem valamennyi bizonyítékkal, mert az, akitől ezeket megkaphattam volna, le van zárva. A mennyi azonban birtokomban van, elégséges arra, hogy Auschnitt ártatlanságát bebizonyítsam. Ezerkilencszázhuszonkilencben ennek a vállalatnak egy milliárd lei rövidlejáratú tartozása volt, ezen kívül pedig aránylag kis forgalmat bonyolított le. Ekkor a Resica legnagyobb érdekeltjei: a Kredit-Anstalt, a Steg, a Banque le Credit és a Wickers-cég Bécsben értekezletet tartottak és Max Auschnitt kiváló képességeit méltányolva, őt bízták meg a Resica vezetésével. Auschnitt nyomban, miután kezébe veszi a nagyvállalat irányítását, leszállítja a fizetéseket. Ezt elsősorban a maga fizetésénél teszi, amelyet 10 millió leiről előbb kettő, majd egy millió leire redukált.

Djuvara tanár ezután a világkrizissel és a Kredit Anstalt bukásával foglalkozik, amely, mint ismeretes, ötszáz millió leiel a Resica hitelzöve volt. Auschnitt,

hogy megmentse a Resicát, összehoz 275 millió leit és megvásárolja a Steg részvényeit.

Az áldozat nagy volt, mert a Steg ebben az időben rosszul állt. Miután azonban ennek a vállalatnak részvényesévé vált, arra vehette rá a Steget, hogy a Kredit-Anstaltnak a Resicával szemben fennálló követelését megvásárolja. Hogy ezután a tartozást rövidlejáratúvá változtassa át, elfogadta a Steg-társaság feltételét, a jelzálog létesítése tárgyában. Ebben a zűrzavaros pénzügyi helyzetben ez a cselekedet valóságos szerencse volt a Resica számára. Ezután megalakítják a Centrin vállalatot, amelybe töként a Resica valamennyi részvényét hozzák, a mely a Cepi-társaság tulajdonában volt. Ilyen körülmények között

Auschnitt tevékenysége állandóan építő jellegű volt.

Később Ausztriában különböző olyan események történnék, amelyek Auschnittot és a Wickers-csoportot arra kényszerítik, hogy megakadályozzák, hogy a Resica részvényei a konkurrens német vállalat kezében maradjanak. Ezért ők, akik elővigyázatosságból megvásárolták a Steg-részvényeket, felhasználva befolyásukat ennél a vállalatnál, Monacóban a Cepi-vállalatot, amely átvette a Steg valamennyi romániai, jugoszláviai és lengyelországi érdekeltiségét. A Steg vezetői ekkor azt kérték, ami különben igazolt is volt, hogy a fennálló tartozás kamatainak fedezésére biztosítékot kapjon. Szemére vetették Auschnittnak, hogy mint a Resica ügyvezető igazgatója, nem igyekezett a Cepit rávenni arra, hogy követelésétől elálljon. Azt azonban elfelejtették, hogy Auschnitt nem rendelkezhetett a Cepi vagyona felett.

— Rétérek a vád első részére: az értékpapírok úgynevezett elidegenítésére. A helyzet a következő volt: A Cepinek a Resicával szemben 34 millió francia aranyfrank követelése volt. Ezzel szemben a Resica az értékpapírokkal rendelkezett. Ezeknek az értékpapíroknak valódi értéke 1934-ben, amikor zálogként elhelyezték, 40 millió lei volt és mégis 18 millió francia aranyfrank értékűnek nyilvánították. Közben életbe lépett a devizatorvény, amely értékét még jobban csökkentette. Az országban az értékpapír szelvényei kisebb értékűek voltak, míg külföldön többet fizettek érte. Kérdem ekkor: mi volt a Resica érdeke? Természetesen az, hogy az értékpapír külföldön legyen, hogy a szelvények többet jövedelmezzenek.

Az értékpapír külföldre szállítása egyébként a Resicánál jólesmert volt.

Most pedig vegyük a Cepi követelését. Ez abban az időben 220 millió leit képviselt. Az évi kamat

2 millió 700 ezer frankot tett ki és azt fizetni kellett. A Cepinek, mint a Resica részvényesének, érdekében állott, hogy ez a vállalat ne omoljék össze és ekkor megfelelő módot igyekezett találni arra is, hogy a kamatfizetést biztosítsa. Ez a mód, illetve a legkönnyebb megoldás az volt, hogy az értékpapírokat a Cepinél elhelyezték, amelyeket különben a Resica amúgy sem tudott felhasználni. Ellentétben az állításokkal, a Cepi állandóan követelte a kamatok fizetését, ami logikus is, mert több, mint egymillió francia frankot kellett kapnia. Ha az értékpapírokat az országba hozza, szelvényeiért öt év alatt mindössze 18 millió leit inkasszál. Ime, látható tehát, hogy a Resicát semmiféle károsodás nem érte, család ügykezelésről szó sem lehet, a vád tehát összeomlik.

A vád és védelem képviselőinek bejelentéséből kitűnik, hogy a perbeszédék szombat estére befejeződnek.

Ötven év az írói szolgálatában

A Nagyszében melletti Vizaknán csendes jubileumot ül Kosztolánszky István író és költő. Most van félévszázada annak, hogy az írói szolgálatába állott. Ötven esztendő alatt rengeteg tintát és papírt fogyasztott el, de nem hiába. Sok papírost szántott végig tollával és a rengeteg barázdasornak értékes volt a termése. Kosztolánszky István öt évtized alatt sok ragyogót alkotott és ismertté tette nevét nemcsak az írói céhben, hanem az olvasók tömegében is. Isten akaratából és malasztjából tulajadta már a hetvenötödik élet, de írása ma is olyan friss, ruganyos, lüktető és sok mindent felölelő, mintha húsz éves volna. Az a szellemi láng, amely ifjkorában gyúlt föl szívében-lelkében, ma sem lohadt, ma is világít és ma is melegít. Kosztolánszky István minden írását — akár próza az, akár pedig vers — mélységes vallásosság, magyar fajához való ragaszkodás, nemes emberszeretet, jóság, szelídség, igazságosság, meggyőződés, tisztaság és tisztesség lengi át.

Kosztolánszky István már zsenge fiatalságában jegyezte el magát az irodalommal és a nyomtatás festékének rabul ejtő ízét még diákkorában szokta meg. Komoly irodalmi működését azonban csak 1890 március 4-től számítja, amikor az Ország-Világ budapesti szépirodalmi hetilapban, amelyet Várady Antal szerkesztett, első verse megjelent. Ettől kezdve, bárha számos helyen is láttak napvilágot a dolgai, hű maradt az Ország-Világhoz, amely szintén megbecsülte és 1916-ban fényképes cikkben emlékezett meg Kosztolánszky István huszonöt éves írói jubileumáról. Verseit közölte a Pesti Napló, a Bukaresti Magyar Ujság, a bécsi Tűz és Erdély valamennyi számottevő magyar folyóirata. A Déli Hírlapnak évek óta megbecsült munkatársa és hasábjain számos költeménye és cikke jelent meg. Három versköteve van: Hulló csillagok, Az élet útján és Fáklya az éjben. Verseken kívül írt vezércikkeket, esztétikai értekezéseket és bírálatokat. Az Erdélyi Irodalmi Társaság és a temesvári Arany János Irodalmi Társaság felolvasó üléseinek műsorait alkottaival gyakran gazdagította. Az Arany János Irodalmi Társaság évek előtt rendez tagjai sorába választotta.

A jubiláló írónak elismerésünket és baráti szeretetünket fejezzük ki. Együttal kérjük a Mindenható, engedje meg Kosztolánszky Istvánnak még számos évig a tollforgatást, mert hasznos munkát végez vele.

(k. e.)

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak: egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

18-10 és este 9 óra után 28-15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

UJ ÁLLOMÁSON

Ó, mennyi gát, verem, ó, mennyi örvény
s hány gung-lavina fölött szálltam át,
míg átléptem a zengő fénynek
sugarában váró küszöböt,
költszetem bokréta állomása:
ötven év!...

S nem voltam én se több, mint annyi más:
napsugár-szötte sávok porszeme csupán,
kit megejtett a napnak izzó csókja
és mámorában lelkes táncra kelt...
S míg érzékenyre hangolt húrjain
szívem túláradt, halk fohászat
beléngtem a végtelenbe:
szálljon himnuszoként ég felé.

Es daloltam, mert úgy rendeltetett;
s nem hajladoztam hitvány koncokért
ígém szent Pantheonjág
arany csengése már csak holtan ért...
Biborként hordtam vállamon
lagúnym, megkopott palástom,
de e palást szeplőtlenége
felülmúlt minden ragyogást:
havasok vakító fényével
tükrözte költő-lelkemet...

Es szállt a dal, szálltak az évek
s himnuszaim, mint oltárok sara,
dicsfényben várták jöttömet,
Hogy tedeummal mutassák be
a győzhetetlen igazságnak
szelíd lelki apostolat,
kít a tévelygők szerény rohamja
se tiporhatott el féreg gyanánt.

S most itt állok, e messzi állomáson,
amelynek hit a fundamentuma;
Olympusa a tévelygőknek
ahhoz mérten kártyavár-alkotás;
Örültek háza, melynek bensejében
riasztó hangok konganak:
üvöltő farkasok beteg agyvelejének
ártikulátlan szó-zuhataga,
kilknek a nyelven — köszönet Uram! —
nem adtam hangot soha, de soha;
de bész seregét szentelt templomomból
lángosor-dallal üttem messzre,
Mint Messiás a kalmároknak
alkuszlelkű, sötét nagy táborát...

Ó, zúghatnak e megrepedt harangok,
hangjuk bábeli morájának
nem lesz rajja az én világom:
zengő igék szeplőtlen szárnyain
fölszök száll s egy szelíd öleléssel
üdvösököt vált az égiekkel,
hogy ég és föld békés harmoniában
egyesüljön a szeretet dalában.
(Vízakna.)

KOSZTOLANSZKY ISTVAN

— **IDŐJÁRAS:** A hőmérséklet námi emelkedése és este köd várható.

— **Roosevelt fia** elvált feleségétől. Los-Angelesből jelentik: James Roosevelt felesége egy perces tanácskozás után válótételel kapott férjével szemben a los-angelesi törvénytől. James Roosevelt a köztársasági elnök egyik fia. (Rador.)

— **Megüresedett gyógyszerár jogok.** Az egészségügyi minisztérium a hivatalos lap március 5-iki számában közhírré teszi, hogy Pécska községben a volt Iscki-gyógyszertár és Tauc községben a közösi gyógyszerár joga megüresedett és pályázat tárgyát képezi.

— **Borzalmas szerencsétlenséget** okozott egy elszabadult repülőgép. Bernből jelentik: A thuni gyakorlótéren borzalmas szerencsétlenség történt. A hóvihar magával sodort egy svájci repülőgépet, amely az orkán következtében a gyakorlótérre kivonult tűzterek közé esett. Az agyú körül foglalatokodó tűzterek közül négy ember szörnyethalt, három pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Felrobbantják a Graf Spee roncsait.** Montevideóból jelentik: A montevidói kikötő parancsnoksága az ottani német követvel egyetértésben elhatározta az Admiral Graf von Spee német páncélos cirkáló roncsainak felrobbantását, mert az veszélyezteti az öböl forgalmát. A német páncélos cirkáló orra és a parancsnoki híd félig kiáll a vízből, úgy, hogy könnyű volt elhelyezni a robbantó töltéseket. Az első kísérlet csütörtököt mondott, amennyiben a robbanás nem következett be. A robbantási kísérlet megismétlik. (Rador.)

— **Angliában a cukrot és a süteményeket is jegyre adják.** Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy szombattól kezdve a lekvárok és sütemények, valamint a közönséges fogyasztás számára szükséges cukor, jegyek alapján lesz szétosztva. (Rador.)

— **Bucurestii egyetemi tanár kapta idén az 50.000 lirás olasz irodalmi díjat.** Sanremóból jelentik: A sanremói irodalmi nagydíjat Alexandru Marcu Bucurestii egyetemi tanár kapta. Ezt a díjat a külföldi írók részére létesítették és a zsűri, amelynek Bottai olasz külügyminiszter volt az elnöke, Marcu professzornak ítélte. A díj 50 ezer lira. A zsűri értesítette Marcu egyetemi tanárt, hogy március 30-án személyesen jelenjen meg Sanremóban, ahol ünnepélyes keretek között adják át neki a díjat.

— **A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTER FELVILÁGOSÍTÁSAI AZ ÁRELLENŐRZÉS RÖL.** Bucurestii-ből jelentik: A Bucurestii kereskedelmi kamara tagjait összehívták, hogy meghallgassák Anghelescu nemzetgazdasági miniszter felvilágosításait az árellenőrzésről és azokról az eszközökről, amelyeket alkalmazni fognak. Anghelescu miniszter részletes beszámolójában megállapította, hogy az áruzsora törvény csak arra szorítkozik, hogy egyes cikkek árait ellenőrizze, másokét nem. A kartell törvény hibája az, hogy csak a kartellbe tömörült vállalatok árait ellenőrzik, míg másokét nem. A miniszter még megállapította azt is, hogy bizonyos iparágak nyersanyaghiánnyal küzdenek.

— **Menekülteket szállító finn vonat borzalmas szerencsétlensége.** Helsinkiből jelentik: Tegnap délután az iskolai gyorsvonat összeütközött a korneai expressszel. Az utasok közül huszan meghaltak és igen sokan megsérültek. Az áldozatok között legtöbb a menekült gyermek.

(—) **Revolverrel támadt haragosára.** Dincea Danila, nagyzerlenci gazda ellenséges viszonyban élt Beg Ioan munkással. Az elmúlt év július 2-án egyik közös ismerősük lakodalmán összeverekedtek és ez még jobban kiélezte közöttük a haragot. A verekedés után négy nappal Dincea Danila gazda Delinesti községből hazafelé igyekezett, amikor az úton találkozott Beg Ioannal. Dincea revolverével rálőtt a haragosára, a golyó Beg hátába fúródott és súlyos sérülést okozott. Dincea-t tegnap a temesvári büntetőtábla Lambrino tanácsa két és fél évi fogsárra, ezenkívül tiltott fegyverviselés miatt ötezer lei pénzbüntetésre ítélte.

(—) **Koldusszonyok holttestét találták a Józsefvárosban.** A Ioan Barac ueca 2 szám alatt egy elhagyatott szobában holtan találták Dragan Francisca ötvenhét éves koldusszonyt. Ertesítették a rendőrséget és Pintea Vasile dr. hatósági orvost aki megállapította, hogy az asszony természetes halállal halt meg.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Szombaton, március 9-én a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Szt. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerára.

Gyárvárosban a Mareşal Joffre úton levő Schul gyógyszerár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszerár.

Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Magyar

lelkigvakorlatok

a józsefvárosi plébániatemplomban

március 10-14-ig

Nők részére minden este 1/27 óraker

Férfiak részére minden este 8 óraker

A beszédeket tartja P. H a j d u Leander csiksomlyói szentferencendi vikárius.

— **Tünetések Jeruzsálemben.** Jeruzsálemből jelentik: A hatóságok rendeletet adtak ki, amelynek értelmében a lakosság csütörtök délután fél hét órától péntekig nem hagyhatja el lakhelyét. Az intézkedésre az újabb zsidó-tünetések adtak okot. (Rador.)

(—) **Beteg csavargó halála.** Jucun Victor rendőr a gyárvárosi Petru Rares téren egy hatvanhatvanöt év körüli csavargót talált, aki eszméletlenül feküdt a földön. Amikor magához tért, elvitték a gyárvárosi rendőrségre és értesítették a mentőket, de közben a csavargó meghalt.

— **A sorsjegy-árúsítók zárórája.** A munkaügyi miniszter elrendelte, hogy a sorsjegy-árúsítással foglalkozó fő és algyűjtő helyek minden hónap 14-én és 17-én éjjeli 1 óráig nyitva tarthatók, akkor is, ha ezek a napok vasárnapra vagy törvényes ünnepre esnek.

(—) **Gyász.** Kohn Helén, a belvárosi Kohn Nővérek ismert női divatszalon társtulajdonosnője, rövid szenvedés után hatvanegy éves korában meghalt. Hosszú időn át nagy szakértelemmel dolgozott hugával együtt a női divatszalonban és a társadalom széles köreiben őszinte rokonszenvenek örvendett. Gyászolják testvérei: Jahn Ferencné, született Kohn Róza és Kolta Ármin jugoszláviai nagykereskedő, sógora Jahn Ferenc, a városi villanytelep nyugalmazott főtisztviselője és kiterjedt rokonság. A temetés pénteken délelőtt ment végbe a belvárosi zsidó temető halotti csarnokából. A szertartást Drechsler Miksa dr. főrabbi végezte, aki megható búcsúztatót mondott. A gyászbeszédeket Katz Salamon főkátor adta elő.

(—) **Esperesi látogatás a temesvári unitáriusoknál.** Barabás Miklós, nagyenyedi unitárius esperes, a husvét előtti istentisztelet alkalmából vasárnap, március 10-én tartja meg szokásos évi vizsgálat a temesvári unitárius egyházközségben. A vizsgálat előtt, délután 5 óraker a belvárosi evangélikus templomban unitárius istentisztelet lesz, amelyen Barabás Miklós esperes prédikál.

(—) **Kulturegyesületek figyelmébe.** A temesvári rendőrség közli, hogy a műkedvelők színelőadására, ha azt nem román nyelven tartják, az engedélyt a kultuszminisztériumtól kell kérni. Az erre vonatkozó kérvényt az előadás időpontja előtt tizenöt nappal kell eljuttatni a következő címre: Ministerul Cultelor si Artelor (Directiunea Teatrelor si Operelor Române) Bucuresti, Str. Campeanu No. 3.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Fricşa Brigitta Aranka, Mitru Cornel, Jäger Ottmár Emil, Ferenc, Subtire Jiva, Badaniu Floarea Iosefina.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Dragan Francisca ötvenhét éves földműves, Mühlbach Angéla született Doktorovits nyolcvannégy éves, Dékán Mária született Herglotz hatvanöt éves, Werner Anna született Radu hetvennégy éves, Tonciu Iuliana született Radu ötvennyolc éves, Schmidt Ferenc hetven éves cipész, Schäffer János hetvenhét éves földműves, Masszik Kamilla született Czerutka kilencven éves, Plavosin Chiril ötvenhét éves vasúti nyugdíjas.

Mozi

MUSOR:

Szombat, március 9.

APOLLÓ: Gibraltár (francia film)

CAPITOL: Sebastian Ott a nevem (német film)

CORSO: A három testőr (angol film)

SCALA: Sport és szerelem (angol film), Stag és Bran, mint repülők (angol film)

— **Amnesztia.** A hivatalos lap pénteki számában rendelet törvény jelent meg, amely kegyelmezési és büntetésleszállítási eseteket engedélyez.

(—) **Adományok a fegyverházi héttagú család javára.** A hajléktalan Nagy Pál és családja részére újabban a következő adományok folytak be: Q. R. 100, Szollinger Anna 200, N. N. 200, O. I. 40, a Magyar Népközösség bányászati központja 2400, F. I. 100, N. N. olvasónk 100 lei. Az eddig befolyt adományok összege 10.060 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden adományt nyilvánosan nyugtázzunk.

(—) **Meghalt Ferenczy László Marcella** gyermekirónő. Kolozsvárott meghalt Telekyné Ferenczy László Marcella ismert erdélyi meseíró. Ferenczy László Marcella, aki az Új Cimborák című gyermeklap szerkesztője és kiadója volt, a gyermekvilágban nagy népszerűségnek örvendett. Spanyolnátha okozta halálát.

(—) **Készül az állampolgársági jegyzékből** kimaradtak negyedik kimutatása. Jelentettük, hogy Temesvár város közigazgatási ügyosztálya december végéig három kimutatást terjesztett a belügyminiszter elé azokról, akik annak idején az állampolgársági jegyzékből kimaradtak. Ezek közül ezernegyszázötvenegy személy már megkapta utólagosan az állampolgárságot. A január 31-ig beterjesztett kérvények feldolgozása most van folyamatban és március 15-ig elkészül. Ebben a negyedik kimutatásban körülbelül ezer név lesz és a névsornak a belügyminiszter által való jóváhagyása után ezeket is bevezetik utólagosan az állampolgárok névjegyzékébe.

— **A propagandaügyi minisztérium új vezetőjára.** Bucurestiből jelentik: Radulescu Al., a bucurestii egyetem geopolitikai fakultásának előadóját, a propagandaügyi minisztérium vezetőjévé nevezték ki.

Stockholmban kovácsolják a finn-orosz békét

(Folytatás a 3-ik oldalról)

tésben. Eddig még csak az orosz feltételek ismeretese, amelyek négy pontban foglalhatók össze:

1. Finnország engedje át a Szovjetnek a teljes karéltai földszorosot, Viipurit is beleértve.
2. Finnország engedje át a Szovjetnek a Ladoga tótól északra eső területet, beleértve Sor-tavalt is.
3. Finnország engedje át a Lappföld északi részét, beleértve Petsamot.
4. Finnország engedje át a Szovjetnek a hangői támaszpontot, valamint a teljes hasonló félszigetet.

NÉMETORSZÁGNAK ÉRDEKE AZ ÉSZAKI BÉKE

A Berlingske Tidende című dán lap értesítése szerint Németország megelégedéssel venné tudomásul az orosz—finn háború minél hamarabb történő befejezését.

A Politiken című lap berlini levelezője a felmerült békeközvetítéssel kapcsolatban ugyan-csak azt közli, hogy

Németország szeretné, ha megszűnne a finn-orosz háború.

A Wilhelmstrassen, — írja a lap — semmit sem tudnak arról az állítólagos orosz ultimátumról, amelyet a tárgyalással kapcsolatban adott volna az orosz kormány.

A Telegraf című kopenhágai lap jelentése szerint Finnország súlyos megpróbáltatások előtt áll. A lap egyébként megállapítja, hogy a svéd parlament külügyi bizottsága az utóbbi napokban több ülést tartott. Előfordult, hogy

a külügyi bizottság naponta három-négy alkalommal is ülésezett.

Teljes határozottsággal nem lehet azt állítani, hogy az üléseken nem voltak jelen a Finnországból érkezett bizottság tagjai is, — írja cikkében a Telegraf.

SVIN HUSVUD VOLT FINN ELNÖK STOCKHOLMBA UTAZOTT

Helsinkiből jelentik: Csütörtökön este az alantí hivatalos jelentést adták ki: A finn kormány tudomásul vette, hogy Szovjetország szándékában áll sokkal súlyosabb követeléseket előterjeszteni, mint az elmúlt ősszel. Ami a követelések részleteit illeti, arról pontos felvilágosítást adni még nem lehet.

Stockholmból jelentik: A Stockholm Tidningen című lap a következőket írja: A finn rádió bejelentette, hogy Szovjet-Oroszország most sokkal nehezebb békefeltételeket állapít meg, mint 1939. őszén. Ennek ellenére a lap úgy tudja, hogy ezek a feltételek mégsem olyan súlyosak, mint ahogy azt csütörtökön Londonból jelentették.

A finn rádió közleménye mintegy kísérlet a finn közvélemény előkészítésére

a Moszkvában megkezdődő béketárgyalásokkal kapcsolatban.

A finn fővárosból közlik, hogy Svin Husvud volt köztársasági elnök Stockholmba utazott. Úgy hiszik, hogy rajta kívül több politikai személyiség is elutazott Svédországba. Kérdés, hogy ezek az utazások kapcsolatban állnak-e azzal a törekvéssel, amely véget akar vetni a finn—orsos vizálynak.

SVÉDORSZÁGGAL MEGSZAKADT A KÜLFÖLDI TELEFONÖSSZEKÖTTETÉS

A svéd fővárosban már olyan méreteket öltött annak híre, hogy az északi hadviselő államok kö-

zött svéd közvetítéssel tárgyalások folynak a béke helyreállítására, hogy

a svéd hatóságok kénytelenek voltak megszakítani külfölddel a távbeszélő összeköttetést.

Csütörtök délután négy óra óta nem lehet összeköttetést kapni Stockholmmal.

Tokiói jelentések szerint a japán lapok is foglalkoznak a finn—orsos béketárgyalások hírével és a japán sajtó annak a véleményének ad kifejezést, hogy Helsinki elfogadja Moszkva ajánlatát, mert a megígért angol—francia támogatás még mindig kétséges.

MANNERHEIM TÁBORNAGY BETEGSÉGE

A Reuter iroda jelenti, hogy Párisban megerősítették Mannerheim tábornagy betegségéről szóló híradást. A finn tábornagy betegsége következtében néhány napig nem hagyta el szobáját, azonban betegsége ideje alatt is az ő irányítása szerint folytatták a hadműveleteket. A tábornagy a Stockholmban megkezdődött békeközvetítés lehetőségeinek megvitatása alatt is a helyén maradt és nem távozott el Finnországból. A finn bizottság egyébként két nappal ezelőtt utazott el Finnországból. A bizottság tagjai között van Paasikivi, aki 1939 októberében részt vett a moszkvai tárgyalásokon is, valamint Vayano volt miniszter is. A finn bizottság jelenleg Stockholmban tartózkodik.

TOVÁBB FOLYIK A HARC VIIPURI KÖRÜL

A finn katonai főparancsnokság a következő jelentést adta ki: Az ellenség szerdán tovább folytatta támadásait Viipuritól északnyugatra és el akarta foglalni a Viipuri öbölben lévő szigeteket. A jégén előnyomuló orosz csapatok nagy veszteségeket szenvedtek. A Viipuri öböl és a Vuoksi folyó között

több, mint 300 orosz tank elpusztult.

A Tajpale-szakaszon az oroszok támadását visszaverték. A Ladoga-tótól északra a Pitkara-tali félsziget közelében több szigetet az oroszok elfoglaltak. Kuhmo környékén az orosz támadások összeomlottak. A Finn-öbölben az ellenség újabb kísérleteket tett, hogy a Viipuri öböl keleti partja felé előnyomuljon, de megállították őket. Finn repülőgépek a Finn-öböl jégén előnyomuló orosz oszlopokat meglepték és bomákkal szórták szét őket.

A tűzifa biztosítása

Az 1940—1941. évi tűzifa kellő mennyiségének biztosítása érdekében máris megtörténtek a kellő lépések. Tegnap délután a városházán értekezlet volt, amelyen résztvettek Popovici Virgil ezredes-prefektus, Warth Péter dr. alpolgármester, Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnok és Mihailovici Stefan referens, valamint Ionescu Zaharie szakosztályi elnök vezetésével ötven fakeskedő. Az értekezleten meghallgatták a fakeskedőknek a szállítással kapcsolatos észrevételeit és elhatározták, hogy a tanácskozást kedden, március 12-én, délután öt órakor folytatják. A második tanácskozásra meghívják a fatermelőket is, akik beszámolnak a már kitermelt és még kitermelendő mennyiségekről és a temesvári piacra behozható fa mennyiségéről is. A második értekezleten meghallgatják a vasútigazgatóság szállítási osztályának szakértőit is.

Ujból Vaida-Voevodot választották a képviselőház elnökévé

Minisztertanács Tatarescu miniszterelnök elnökletével

Bucurestiből jelentik: Pénteken Tatarescu miniszterelnök elnökletével tanácskozáson a kormány tagjai. A minisztertanács a pénzügyminiszter beszámolt az új költségvetés tervezetéről. A sajtó részére kiadott hivatalos nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az általános költségvetési tervek kivül kiegészítő törvényrendeletek is szerepeltek a megbeszélésen. A minisztertanács jóváhagyta az 1940—1941. évi költségvetési tervezetet.

A parlament pénteki megnyitó ülésén Vaida-Voevodot ismét megválasztották a képviselőház elnökévé. Vaida-Voevod köszönetet mondott a megválasztásért és kijelentette, hogy ugyanolyan tárgyilagossággal fog tanúsítani a képviselőházi vitákban, mint ezelőtt és felkérte a képviselőket, hogy felejtsek el a múltban történt konfliktusokat és tegyenek eleget hazafias kötelességüknek azzal, hogy gondolatban egységesek maradnak. A kormány nevében Istrate Micescu igazságügyi miniszter üdvözölte az elnököt. Megválasztották a négy alelnököt, a négy titkárt és a négy kvestort.

Ezután kijelölték azt a bizottságot, amely a trónbeszédre adandó választ össze állítja. A bizottság tagjai a következők: Prindea Remus, Brudariu Adrian, Camenita Vasile, Teleki Ádám gróf, Petrovici Ioan, Cojocanu Nicolae, Brediceanu Caius, Gitescu Stan, Lugojanu Ioan, Moldovanu Iuliu, Zigre Nicolae dr. Tatarescu Emanuil, Algiu Constantin, Beldie Vasile és Gust Waldemar.

SCALA

MOZIBAN

2 SLÁGER 1 MŰSORBAN

ROBERT TAYLOR legújabb és legszebb filmje:

Sport és szerelem

és a legújabb és legjobb humoros film:

Stan és Bran mint repülők

JÖNI

JÖNI

Acélsárkány

Cecil B. de Mille világfilmje.

KI MINT VET, UGY ARAT...
Havan SORSJEGYE, van szerencséje...

A Sorsjáték március 15. és 18.-iki
 húzásaira vásároljon sorsjegyet a

MERCUR
 SORSJEGYÁRUDANÁL
 ÁLLAMI SORSJÁTEK

Helyi cím: TEMESVARI BANK ÉS KERESKEDELMI R. T.

A tanyai asszony esele az ajándék-tojással

és egyéb derűs esetek a világháborús ármegállapítási korszakból

A háború rémétől sujtott Európa népe, ott is, ahol közvetlenül nem folyik az öldöklés, kénytelen ismét megismerni a különböző gazdasági természetű megszigorításokat, akár huszonöt év előtt a világháború során. Az élet rohamos drágulása, az árak hivatalos megállapítása, a fontos élelmiszer-cikkek ellenőrzése éppen úgy jelentkeznek most is, akár annak idején. A háborús állapotnak ezek a velejárói érdekes epizódok felelevenítésére adtak alkalmat. Kayser Lajos pápai prélátus, káptalani nagyprepostnak abból az időből, amikor még a világháború elején Makó város plébánosa volt. Derűs kis emlékek ezek, de pontosan ráillenek a mai állapotokra is, amikor az emberek, városiak — falusiak egyaránt, ligyes ravaszkodással igyekeztek a háborús drágaság vámszedői lenni. Kis esetek 1915-ből, de szólnak 1940-nek is...

Makó mellett az egyik tanyán lakott Ágnes asszony, aki méhészettel foglalkozott a világháború előtt és egy koronáért árúsította az akácmez kilóját. Amikor kitört a háború, a derék tanyai asszony rövidesen a méz kilóját önhatalmulag felemelte három koronára. Hallott erről Kayser plébános is és egyik napon így szólt az árdrágító Ágneshez:

— Hát magával mi történt fiam? Bevonultak talán a méhei is a háborúba, vagy megdrágult az akácfa virága, esetleg villanyerőre rendezte be az üzemet, amiért így egyszerre felment a méz árával?

— Jaj nem úgy van az kezicsókolom, főtisztelendő plébános úr, — válaszolta Ágnes asszony — de hát kénytelen voltam vele. A háború előtt vettem egy pár papucsot és akkor egy kiló mézet kellett érte adnom. A papucs elszakadt és most újat akartam beszerezni. Erre a papucsos azt mondta, hogy megdrágult az árúja és már csak három kiló mézért adhatja a papucsot. Én megvettem az új papucsot, megadtam a három kiló mézet és felemeltem a méz árát egy koronáról három koronára.

A világháború második esztendejében Csanád-megye alispánjához, aki egyben a hadbavonult főispánt is helyettesítette, bekopogtatott egy paraszt-asszony és tisztességtudóan előadta, hogy hozott a főispán úrnak egy kosár tojást, amiért kieszközlötte, hogy a fia, mint özvegy anyjának támogatója és a gazdaság egyedüli vezetője, felmentsében részesüljön, és nem volt köteles a háborúba menni. Ezért a szíveségért meg akarja prezentálni a méltóságos főispán urat egy kosár tojással, ami akkor már elég ritkaság volt. A főispán helyettese megmagyarázta a jó asszonynak, hogy fiának a katonai felmentés dukál és ezért nem jár semmi köszönet. Az asszony azonban tovább erősködött, hogy ő a tojást prezentbe hozta, már volt is a méltóságos úrnek konyháján, de ott azt mondták neki, hogy szigorúan tilos bármit is elfogadni, bár a tojásra éppen szükségük volna.

— Hát ha a tojásra szükség van, — mondotta az alispán — akkor én megveszem magától és pedig a rendőrkapitány úr által megállapított hivatalos áron.

— Azt már nem, — méltatlankodott egyszerűben az asszony — mert az én tyúkjaim nem tojnak tíz fillérért tojást. Produkáljon a rendőrkapitány úr tíz fillérért tojást, de azért a pénzért a holmimat nem adom.

És azzal sértődötten távozott a tojásos kosárral együtt.

Kisvajdáné, tanyai gazdasszony disznókat hízlalt eladásra. Jó szimattal megérezte a konjunktúrát és a háború első évében nem adta el disznait, ha-

nem azokat levágta, a húst a piaci árúsnak áruba bocsátotta, a zsirt azonban gondosan elraktározta és a kamrájában sorjában állottak a bödönök tele jófajta zsírral. Annak adott el belőle, aki jól megfizette. De egy napon jött a rendőrkapitány szigorú rendelete, amely a zsír árát maximálta és szigorú büntetést szabott ki úgy eladóra, mint vevő-

LEVÉL A NÉMETORSZÁGI HADIFOGLYOK ÉS INTERNÁLTAK HELYZETÉRŐL

A világháború keserű tapasztalatai sokszorosan bebizonyították, hogy a hadifoglyokkal való egyenlő elbánás kölcsönös megállapodásokat igényel egy jövődő háború esetén. Ezen okból 1929-ben egy államok közti megállapodás jött létre, mely meghatározza a hadifoglyok és a felettük őrködő államok minden jogát és köteleességét. A szerződést Németország 1934-ben ratifikálta s azt a jelenleg hadviselő államok is magukévá tették.

A „hadifogoly” fogalma alá tartoznak mindazon katonák, kik csatamezőkön, hajókon, kényszerleszállásoknál s más hasonló alkalmakkor kerültek hadifoglyokba. A hadifogolytáborok a legfelső hadvezetés alá tartoznak.

A véderőnek a lefegyverzett ellenséggel szemben tanustított mindenkor korrekt magatartása kezeskedik a megegyezés legszigorúbb betartásáról, melyet különben minden táborban különböző nyelveken kiüggessenek. Az alantas szervek visszaéléseit és az államok közti megegyezés kijátszását a véderő-főparancsnokság a legszigorúbban torolná meg. A hadifogoly igényt tarthat a személyének kijáró tiszteletre és megbecsülésre mindaddig, míg esetleges magatartásával erre érdemtelenné nem vált. Ha ilyen esetben büntetést érdemel, úgy csakis a katonai törvények az irányadók. Soha sem engedhető meg azonban, hogy egyesek gonoszsága, vagy kihágása miatt a hadifoglyok egésze szenvedjen. Minden „kollektív-büntetés” tilos. A hadifoglyokkal mindig enberségesen kell bánni sértegetés és erőszakoskodások nélkül. Saját becsületét mocskolni be az az állam, mely ilyeneket megengedne.

A hadifoglyok elhelyezésének olyannak kell lennie, ami kétségtelenül nehéz sorsuk elviselését könnyebbé teszi. A háború kezdetén a hadifoglyok özönlése miatt sátrakat és szükség-szállásokat is igénybe kellett venni, mert Németország erre vonatkozólag nem tett mozgósításszerű előkészületeket. Időközben azonban a szakképzett hadifoglyok bevonásával lakó-barakkokat építettek fűtéssel, konyhával és egyéb szükséges kellékekkel. Sok esetben már megélt épületeket, régi kastélyokat és egykori katonai gyógyintézeteket állítottak e cél szolgálatába. Börtönöket azonban még abban az esetben sem vettek igénybe, ha azok egyébként tisztaságuk folytán erre alkalmasak lettek volna. Mindenképpen kerülni akarták azt a látszatot, hogy a hadifoglyok hőrtönlakóknak érezzék magukat. Ők minden körülmények között hadifoglyok maradnak, kik teljes polgárjogukat megőrzik.

A megállapodások értelmében a hadifogoly mennyiség és minőség tekintetében ugyanazon elv alapján részesül, mint a tartalék-sorban levő német katona áll. A ruházatról szintén gondoskodnak.

re, ha kijátszották a maximális árakat. Kisvajdáné éppen olvasta a kisujszágban ezt a rendeletet, amikor beállított hozzá az árvaszéki ülnök felesége és zsír iránt érdeklődött.

— Hogy adja a zsír kilóját?

— Ahogy a kapitány úr megállapította, — sópáncodott Kisvajdáné és gyorsan elpanaszolta, hogy ő most milyen nagy kárt szenved, mert sokkal jobban járt volna, ha a disznókat eladja.

Az árvaszéki ülnöknek őnagsága erre vásárolt öt kiló zsirt és kirakta az asztalra a rendőrhatalóság által megállapított maximális árat. Kisvajdáné utána számolt a pénznek és közben félvállról odaszólt a nagyságának:

— Ezenkívül kapok még 2 korona 50 fillért, a multkori vásárlásból, amikor adós tetszett maradni.

A nagysága nagyot nézett és élénken bizonygatta, hogy ő nem tartozhatik, mert most először jött Kisvajdánéhoz zsírért és itt biztos valami tévedés lehet.

— De tessék csak jól visszaemlékezni, — erősítette a ravasz Kisvajdáné — ennyivel nekem a multkor adós maradt. De ha nem akar a nagysága visszaemlékezni, akkor hagyja itt a zsirt.

A nagysága ebben a pillanatban megértette a furfangos asszony spekulációját, szó nélkül kifizette a 2 korona 50 fillér „régitartozást” és vitte boldogan a zsirt. Kisvajdáné pedig nyugodt volt, mert betartotta a maximális árat és mégis felárral kelt el a zsír. Ezen ötletes epizód után a zsírvasárló asszonyok így állítottak be Kisvajdánéhoz:

— Itt van először a multkori tartozásom és kérek még öt kiló zsirt.

Igy folyt körbe-körbe a tánc már huszonöt év előtt a maximális árak körül.

(Gogo.)

A lengyei hadsereg rendkívül gyatra öltözéke sok gondot okozott, amelyet azonban már sikerült megoldani. Nagy súlyt helyeznek a hadifoglyok egészségi állapotára nemcsak az ő érdekükben, hanem a német nép érdekében is. Gondoskodnak kellőszámu fürdőről és fertőtlenítésről. Ellenkező esetben lehetetlen volna a járványok kitérésének megakadályozása. A német birodalom és orvosai azonban becsületbeli kötelességüknek tartják az ellenségeskedések befejezése után a hadifoglyokat a legjobb egészségben adni vissza.

Eppen ezért a sebesült foglyok ugyanolyan rendszer és szakszerű kórházi kezelésben részesülnek, mint a saját hadseregbeli katonák. Az államok közötti egyezmény értelmében a súlyosan sebesült vagy beteg foglyokat semleges orvosi véleményezés alapján hazájukba visszaküldik. Ugyanez történik a fogságba jutott egészségügyi személyzettel, mégha az illető sörtesetlen is. Ennek azonban az az előfeltétele, hogy a nemzetközi előírásoknak megfelelően tudja magát igazolni.

Ugyanígy gondoskodnak róluk szellemi és vallási tekintetben is. Filmek bemutatása megengedett és könyvek s újságok is rendelkezésükre állanak. Vallási gyakorlatait ki-ki zavartalanul végezheti.

A hadifoglyok hozzátartozói az ellenséges államokból tetszés szerinti mennyiségben küldhetnek leveleket és csomagokat, amiknek mielőbbi kézbesítéséről is gondoskodnak. Maga a fogoly is küldhet levelet hazájába.

Mint hogy a foglalkoztatás jótékonyan hat, megismerjük a legénységi állományú, munkaképes foglyok megengedhető és egészséges foglalkoztatását megfelelő bérek ellenében. Altisztek önként jelentkezhetnek munkára és ezt teszik is szép számmal. A tisztok sporttal foglalkoznak és írásbeli munkákkal.

Minden hadifogoly közvetlenül vagy bizalmi emberek révén a táborparancsnokhoz fordulhat. Ő maga is, — mint ahogy a véderőparancsnokság illetékes osztályának vezetője — maga is hadifogoly volt a világháborúban és így különös megértést tanúsít a rábizottakkal szemben és szívesen tesz eleget minden teljesíthető kívánságnak.

A hadifoglyokon kívül internáltak az ellenséges államok polgári alattvalóit is. Noha róluk a már említett 1929 évi egyezmény nem gondoskodik, Németország késznek mutatkozott, hogy ezt rájuk is kiterjessze. E tábor is a véderő-főparancsnokság hatásköre alá tartozik. A polgári internáltakat hozzátartozóik meg is látogathatják.

Németország a jövőben is e szellemben dolgozik tovább s reméli, hogy az ellenséges államok is hasonlóképpen cselekszenek.

SPORT

Erdély-Bánság boxbajnokságának versenyei március 16-án este 9 órai kezdettel a Kulturpalota termében lesznek

Ezen a versenyen Erdély és Bánság bajnokai kerülnek szembe. Az eredményeket három pontozóbíró fogja megállapítani és ezek közül egy, semleges bucaresti pontozóbíró lesz. Az erdélyiek részéről valószínűleg Pop Virgil mérnök, a bánságiak részéről pedig Manoilă ezredes lesz pontozóbíró és ez a bizottság biztosítja annak, hogy valóban a jobb versenyzők kerüljenek ki győztesen az érdekesnek ígérkező versenyekből.

Német ökölvívók a román fővárosban. V. Serbănescu és Petrescu Ilie román ökölvívók legutóbb Berlinben versenyeztek, ahol mindketten vereséggel szelődtek. Az egyik bucaresti rendező most azzal a tervvel foglalkozik, hogy Heuser és Seidler német ökölvívókat meghívja a román fővárosba, ahol Serbănescu és Petrescu bevonásával visszavágó mérkőzéseket rendeznek.

**Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacke**

A. M. Mülley

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Az FC Ploesti legyőzte az Unirea-Tricolor csapatát. Az FC Ploesti csapata Bucarestiben ütközött meg az Unirea-Tricolor együttesével, amelyet hosszabbítás után 2:1 arányban sikerült kiutasítani a Román Kupából. Mihailescu vezető gólját Kovács II. kiegyenlítette, majd a ploesti csapat fölénybe került és Kocsisnak sikerült a győzelmet jelentő gólt megszereznie.

Az angol válogatott propagandamérkőzésel. Az angol válogatott a közel jövőben Törökországba és Görögországba indul, ahol propagandamérkőzéseket játszik a török, illetve a görög válogatottak ellen. Eltekintve a mérkőzések propaganda jellegétől, az angol válogatott ankarai és athéni szereplése mindkét ország fővárosában kiemelkedő műsor-számnak számít.

Elhalasztották a zágrábi értekezletet. A jugoszláv szövetség értesítette a magyar, román, olasz, svájci szövetségeket, hogy a cseh kiküldöttök nem jöhetnek el a zágrábi értekezletre, így azt március 23 és 24-re halasztják el.

Két mérkőzést játszik a román válogatott Törökország ellen. A román B) válogatott április 14-én Ankarában játszik Törökország nemzeti válogatottja ellen. A törökök ezenkívül azt ajánlották, hogy egy második mérkőzést is rendezzenek meg Bucarestben. Ha sikerül megállapodni, úgy a két csapat együtt utazik haza Bucarestbe, ahol április 16-án játsszák le második mérkőzésüket.

Szeretnék kincset lenni, talán azzal meg szabadulnék a szegénységtől...

— És én is szeretnék vagy tízezer lelt találni, hogy anyagot vásárolhassak...

— Találhatnál egy sorsjegy révén március 15.-én, amikor az Allami Sorsjáték húzása lesz 400 egyenként 10.000 leis nyereménnyel.

— És te is találhatnál kincset, a március 18.-iki húzásra érvényes sorsjeggyel, amikor a nyeremények olyan nagyok, hogy felérnek egy kincssel.

A két barát mindegyike megtalálhatja azt, amit kívánt az Allami Sorsjáték havonkénti két különböző húzása alkalmával.

**ALLAMI
SORS-
JÁTÉK**

Az európai ökölvívó válogatott Amerikába utazik. Az európai ökölvívó válogatott március 21-én indul Amerikába. A válogatott csapat a következő versenyzőkből áll: Naudecchia, Pauletti, Cortonesi, Peire olasz, Agren, Noren, Tandberg svéd, Szigeti magyar. A csapat elutazása előtt 20-án az olasz válogatottal mérkőzik Rómában. Az Amerika-Európa válogatott ökölvívómérkőzést április 10-én rendezik meg Csikágóban.

— A devizák olcsóbbodása. Az új külkereskedelmi rend deviza szabályai az eddigi szabadforgalmi deviza árnál olcsóbb árakat szabtak meg. Ennek következtében és bizonyos cikkek olcsóbb behozatali valószínűsége reményében egyes cikkeknel, mint pl. a kávénál lényeges áresés mutatkozik. A szabad devizák általános árcsökkenése kihatott az Angliával és a Domíniumokkal egyelőre még érvényben maradt kompenzációs-font árára is, úgy, hogy ez Angliában az eddigi 1800 lei helyett 1300 lei lett, a Domíniumokban 2000 lei helyett 1700 lei.

— Január havi külkereskedelmünk. A pénzügyminisztérium kimutatása szerint január havi behozatalunk sulyban 433.240 métermássa, értékben 1 milliárd 850.468.000 lei volt. Kivitelünk métermássaiban 5.184.100, értékben 2 milliárd 799.648.000 lei volt. E szerint a kereskedelmi mérleg ebben a hónapban 949.180.000 leiel aktív javunkra. A megelőző december hónap aktívuma 500 millióval több volt. Viszont 1939 januárjában az aktívum 434.124.000 volt, tehát az ideinek a fele sem. Behozatalunk legfőbb értékei sorrend szerint a vas és vastárgyak, gépek és készülékek, gépkocsik és ezek után növényi textil anyagok voltak. A kivitelnél első helyen a petróleum-termékek, azután a gabonafélék, majd az állati termékek és ezek után a fa szerepelt.

(=) A Kereskedők Egyesülete a fahianygra való tekintettel hivatalos óráit egyelőre csak délelőtt 9—1 óráig tartja. Sürgős információkérés esetén az egyesület titkárja délután 24-33. telefonszám alatt áll a tagok rendelkezésére.

— Az Astra vagongyár új alelnöke és igazgatósága. Az aradi Astra vagongyár igazgatósági alelnökévé Gusti professzort, az ismert szociológust és volt minisztert választották meg. Administrator delegat lett Stan Vidrighin mérnök volt vasúttiszt és miniszter. Az igazgató-választmány tagjai C. Burzan, N. Malaxa és Stan Vidrighin.

Hirdessen a Déli Hírlapban

= KÖZGAZDASÁG =

— Csekély a kínálat a bánsági gabonapiacra és így az élénk kereslet ellenére sem tud az üzleti forgalom kialakulni. Különösen búza és tengeri iránt mutatkozik érdeklődés és a kukorica ára emelkedett. A piaci árak a következők: búza 535, tengeri 420, korpá 330, zab 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tókmag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

(=) Kereskedők fontos megbeszélései. A temesi Kereskedelmi Testület Szövetségének titkári hivatala közli, hogy az új árellenőrző törvényhez való alkalmazkodás megbeszélése céljából az összes temesvári és vidéki kereskedői egyesületek, a Sfaturlok és más hasonló szervezetek tagjait a következő napokra meghívja: 1. A fűszer- és élelmiszerkereskedőket vasárnap, e hó 10-én délelőtt kilenc órára a szövetségnek a volt Lloyd-palota első emeletén levő helyiségébe, a Cercul Comercial klubhelyiségeibe. Ezen alkalommal az új lisztajtstromok vezetése és beszerzése is szóba kerül. 2. Az összes többi szakmákat, a kis- és nagykereskedőket, e hó 11-én, hétfőn este 9 órára ugyancsak az említett helyiségbe hívja meg a kereskedelmi szövetség. A rendkívül fontos tanácskozásokról saját érdeklődésben egyetlen kereskedő se hiányozzék.

— Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is beffoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— A Nemzeti Bank kimutatása február 10-ről. Az aranykészlet 20 milliárd 868.084.439 lei volt az egy hét előtti 20 milliárd 845.705.916 lei értékkel szemben. A behozatalra és egyéb fizetésekre tartalékolt devizák 189.604.064 leit tettek ki, majdnem 50 millióval többet az egy hét előtti álladéknál. Khring számlán a devizaálladék 40 millióval kisebb volt az előző heti álladéknál. A bankjegy forgalom 48 milliárd 215.064.610 lei volt az előző heti 48 milliárd 069.879.350 lei ellenében. Kereskedelmi váltók tárcája 16 milliárd 961.690.027 lei szemben az előző heti 16 milliárd 828.927.499 leiel. Mezőgazdasági és városi hitelek 1 milliárd 217.262.151 az előző 1 milliárd 216.931.561 leiel szemben. Az állam tartozása 3 milliárd 571.730.950 lei volt.

Élet a fekete függönyök mögött

Sötétben él Páris, a fény városa

Páris, február hó. Páris forgalma estefelé megélénkül. Hat és hét óra tájban nyüzsgenek az autók az Etoile körül és szédülten keringenek a Place de la Concorde-on. De milyen más ez a nyüzsgés ma és milyen más a keringés is, mint hajdan.

A DIADALIV KÖZELÉBEN

feljössz a földalatti állomásból és megdöbben a kísérteties látvány. Sötétben és sulyosan áll a nagy emlékmű, alatta fel-fellobban az Ismeretlen Katona sírjának örökítő lángja. Közéledve menni a sírhoz, alig bírsz átjutni az úton. Autók kúsznak egymás után, halvány fényvel világítanak maguk elé, egészen lassan jönnek, minden pillanatban megállnak, olyanok, mint lomha szentjánosbogarak. Köröskörül sötét van egészen, csak a nagy tér szélén, az Avenue-k betorkollásánál világítanak meg kicsi köröket az uccai lámpák. A fontosabb átjáróknál fehérköpenyeges és fehérsisakos rendőrök állnak. A nyári öltözet jól használható a téli sötétben. A gyalogjárók zseblámpáikat villogtatnak, amikor átmennek az úton.

A Champs Elysée is egészen sötét, a máskor oly ragyogó két lámpasor csak gyér világosságot ad. A paloták ablakai elsötétítve, a kirakatokra fekete lepel borul. Szemetel a jeges eső, a járókelők botladoznak, az autók meg-megcsúsznak.

Ez lett a fény városából.

De mi lesz az emberekkel, akik nap-nap után ezt az utat járják? Hozzászoknak-e a tapogatózások idegeik megrongálása nélkül? És milyen lesz a nemzedék, amely ebben a környezetben teszi meg első lépéseit az élet felé? Ugy látszik, a mai háború nemcsak a repülőgépek és az erődítmények kipróbálása lesz, hanem az idegeké is.

Érdekelne, hogy emelkedett-e a balesetek száma az elsötétítés óta. Sajnos, túlrövid idő óta vagyok itt ahhoz, hogy erre vonatkozólag pontos adatokat szerezhsek. De véletlenül épp a mai Le Temps közöl kimutatást a balesetek számának emelkedéséről — Angliában. Tanulságos számok: 1939 szeptemberétől decemberéig, tehát a háború első négy hónapjában 8270 halálos áldozata volt a közlekedési szerencsétlenségeknek, míg 1938 ugyanezen hónapjaiban 6599. Legtöbb szerencsétlenség decemberben történt, tehát a legsötétebb hónapban, amikor 1155 haláleset következett be s ezek közül 895 „black out” idején.

A SÖTÉT FALAKON BELÜL

lassan berendezkedik már a párisi élet. A mozik játszanak tovább, a színházak is egymásután nyitják

meg kapukat s a mulatóhelyek hangos reklámokkal hívják a közönséget. Húsz színház és tizehárom revűszínház játszik már s állítólag telt házaik vannak. A telt ház ma kevesebb helyet jelent, mint régen, mivel a légtalmi intézkedések csökkentették a nézők számát. És ez a „telt ház” is csak azóta van, amióta az esti előadásokat nyolc helyett hét órákor kezdik és féltilkór már befejezik.

A párisiak szórakozni és feledni akarnak, kikapcsolódnak a jelenből és egyetemes érzések és gondolatok világába emelkedni. Ez az oka annak, hogy a színházak műsorán alig szerepel olyan darab, amely a mai helyzetből merítené tárgyát. A nemzeti színházak klasszikusokat adnak, az Atelier-ben Shakespeare III. Richárdja van műsoron, az Ambassadeurs-ben Bernstein új darabját játsszák: ennek a háttere már időszerű, a tárgya azonban régi mese boldogságról és pénzről. Két Cocteau-vígjátékot is készítenek elő, az egyiknek az előadását azonban kénytelenek voltak elhalasztani, mert a főszereplő katonának vonult be, erre Cocteau gyorsan másik komédiát írt. Miről? Nem a korról és nem a háborúról, hanem egy színésznőről s a nézőiről. Cyrano költőjének a fia, Maurice Rostand, viszont történelmi színművet írt Chambord grófról.

Gaston Baty, a legkiválóbb francia rendezők egyike jellemzően magyarázza, hogy miért nincs még háborús dráma. „Utáljuk a házikabátos Tyrtaiosok hősiességét, — írja egy cikkében — ez nevetésszerű, sőt undorító. Háború idején a színház ne beszéljen a háborúról, legfeljebb olyan alkotásokon át, amelyeket különleges értékük az általános szabály fölé emel. A színházi ember feladata feledtetés s a háború mítsem változtat ezen a szerepen, sőt még növeli fontosságát. A közönség szórakoztatásával a nemzet erkölcsi egészségét fokozzuk.”

A mozik és a revűk nem ilyen tapintatosak. Több olyan filmet játszanak, amelyek a mai háború kitörésének körülményeit magyarázzák s a kabarékban is sok az időszerű dal. Jellemző azonban, hogy a kritikusok sajnálkoznak ezeknek az alacsony színvonalá miatt s a közönség is hidegen fogadja őket.

ÉJLEI ÉLET?

Ugynevezett éjjeli élet nincs mostan Párisban. Tizenegy órákor mindent bezárnak és a sötét Páris elnémul teljesen. Bál kevés van, azok is inkább jótékony célt szolgálnak.

Állítólag igazi háborús bálok ezek. A férfiak túnyomórészt egyenruhát viselnek, vagy egyszerű sötét öltönyt. Szmoking ritkán látható. A női ruhák

szintén a helyzethez alkalmazkodnak: komolyak, praktikusak, sötétszínűek, gyakran antik vonalúak.

A külföldi szemlélő nem érti és csodálja a nyugalmat, amely itt van. Mulatnak, szórakoznak és dolgoznak a franciák s közben a legtermészetesebben mondják, hogy rövidesen megindul a nagy támadás.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁRCIUS 9.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Román népi zene hanglemezzel. 13: A Motoi-zenekar hangversenye. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A Motoi-zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: A Motoi-zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Vallásos zene hanglemezzel. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20: Vidám népdalok. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió postája. 21.15: Énekkari hangverseny. 22.10: Rádió ujság. 23: Nagy énekesek hanglemezzel. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Előadás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.40: Művészletek. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Idő, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Hegedű hangverseny. 19: Rádió posta. 19.15: Szalóonzene. 20.15: Hírek. 20.25: Filharmonikus zene. 20.40: Felolvasás. 21.05: „Handa-banda”. Egy női zenekar kalandjai három felvonásban. 22.15: Hírek. 23.45: Hírek. 24.25: Cigányzene.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 20.25: Előadás hanglemezekkel. 21: Hírek. 21.25: Hanglemek. 22.35: Időjárásjelentés.

Magyar nyelvű hírek. 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichssender Böhmen) 269.5 m. és 21 m. rövidhullámon. 18.50: Pozsony (298.8 m.) Kb. 19.50: Radio România. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Prága (Reichssender Böhmen). 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261.1 m.) és rövid hullámon GSA (49.59 m.) GRX (30.96 m.) 23.15: Prága (Reichssender Böhmen.) 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m. és RH 49.21 m.) 23.45: Toulouse, Strasbourg (349.2 m.) 23.50: Besztercebánya-Banska Bistrica (765.3 m.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskereső, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közzélhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom melletti) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso melletti). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—18.

Atlati keres

Órakonnyvelést vállal mérlegképes könyvelő. Cimeket a kiadóba kéri. 845

Munkanélküli rádiótechnikus alkalmazást keres, teljes garanciával olcsón vállal javítást, legkomplikáltabb munkákat, átalakításokat. Levelezőlap-hívásra házhoz megy. Ugyanott kitűző rádió sürgősen eladó. Cím szíveségből: Bizony házasságközvetítő. Văcărescu 11. 723

Atkamazas

Elsőrendű kovácsgépezs keresetlik motorhoz és gőzekéhez. Cím a kiadóban. 724

Tanulóleányt felvesz Csátary fényképész III., Str. Wilhelm Mühle 12. 681

Atlas-vele

Ebédülő asztal eladó. IV., Str. Bolintianu 14. 965

Tökések figyelmébe! Timisoara n vilamos megállónál levő nagy ngatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhás lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió lei. A jánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Családi házat megvételre keresek, a melyben 1—2 négyszobás modern lakás van. Ajánlatokat „Uriház” jeligére a kiadóba kérek. 646

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyszögöles teleknyvezett telek házzal. Üzletnek igen alkalmas. Közlelebit a kiadóban. 1864

Eladó Telefunken rádió 3 lámpás hálózati. II., Str. Apateu 30. 725

Pénzhez akar jutni? Ugy adjon el, míg magas árat kaphat brilliáns és aranv. ékszer, ezüst és perzsaszőnyegért. Sternberg-től Str. Merci 1. 258

4 lámpás rádió készülék és alkatrészei anódpótlóval, falura, vagy városba szerelhető olcsón eladó. I. Bulev. Regina Maria 3. II. em. ajtó 7. 869

Lakas

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Kétszobás irodahelyiségek (orvosi rendelőnek is alkalmas) átépítés alatt, május 1-re kiadók. Érdeklődni a Leszámítolóbank r. t.-nál, ahol a tervek is megtekinthetők. 726

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich

fodrász

Traian-tér 8. szám

Külfönfele

Timisoara n, társaságbeli hölgygel, aki széles ismeretkörébe engem is bevezetne — megismerkedni szeretnék. Vidéki, 38 éves magános, özvegy úri-asszony vagyok. Szíves megkeresést a kiadóba kérem leadni „Másodvirágzás” jeligére. 727

Szép akar lenni?

Használjon K U L K A-féle Kíllom 'estérmet, Kíllom-teiszappant és Kíllom-pudort, három szombon. Kártyátó kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Aranv. Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen a Déli Hírlapban!